ԱՐԾԻՒ

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ
ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ARDZIV

OFFICIAL ORGAN OF A.R.F.
ARMENIAN YOUTH ORGANIZATION OF CANADA

ORGANE OFFICIEL DE F.R.A. ORGANISATION DE LA
JEUNESSE ARMÉNIENNE DU CANADA

ՅՈՒԼԻՍ 1991 • JULY 1991 Ա. ՏԱՐԻ • ԹԻՒ 2 VOL 1 • N° 2

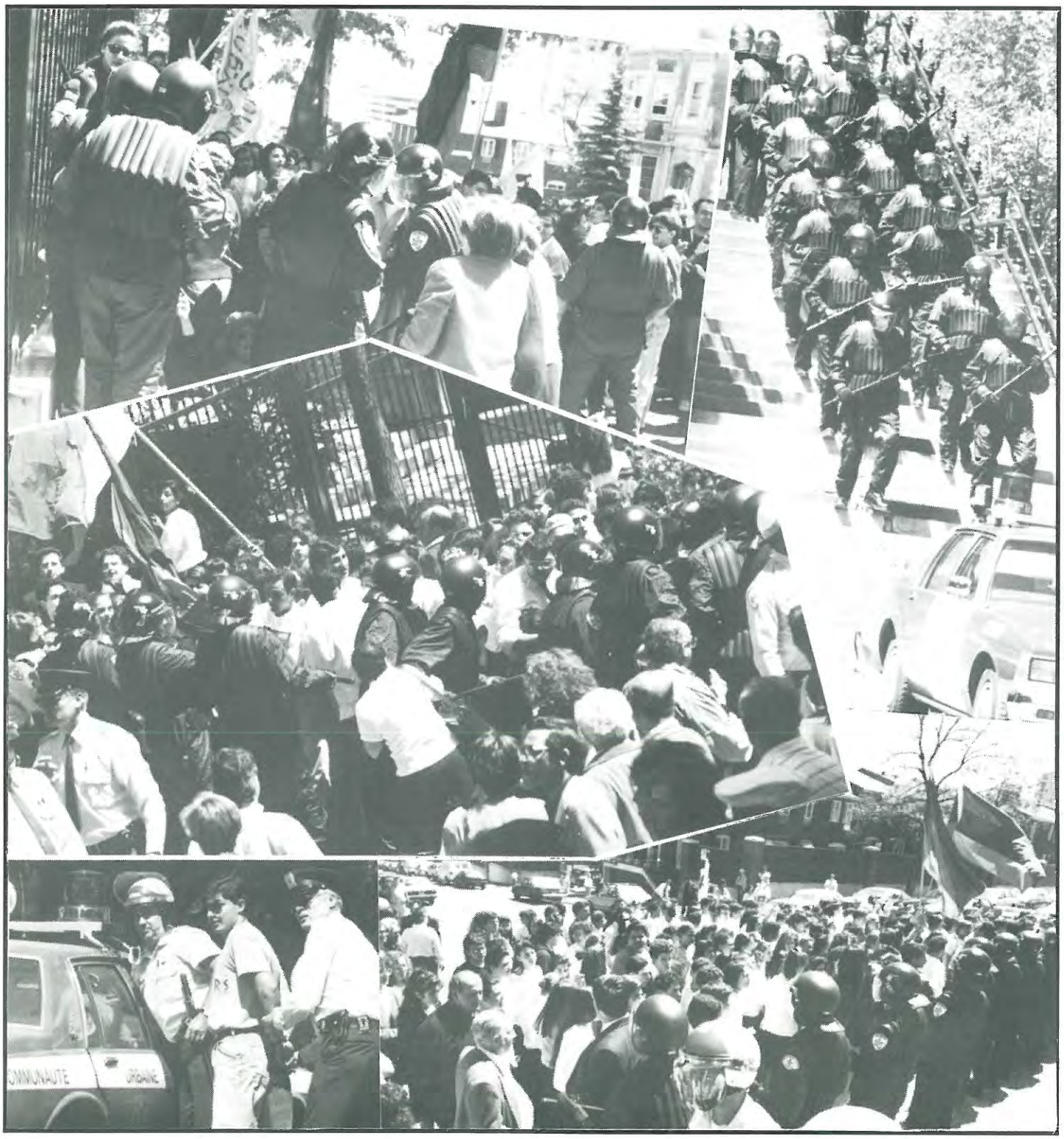

Հ.Յ.Դ. Գ.Ե.Մ. ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Լեւոն Շանթ .....Մոնթրէալ
Սիմոն Զաւարեան.....Թորոնթօ
Արարատ.....Համիլթոն
Յառաջ.....Սէնթ Գաթրինզ
Արամ Մանուկեան.....Գամպրիճ
Արշաւիր Շիրակեան.....Վանգուվըր

A.R.F. Y.O.C. CHAPTERS

Montreal.....Levon Shant
Toronto.....Simon Zavarian
Hamilton.....Ararad
Saint-Catharines.....Haratch
Cambridge.....Aram Manoukian
Vancouver.....Arshavir Shiragian

ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՑԱՆԿ / CONTENTS

Խմբագրական — ԼԻՆԵԼ ԹԷ ՉԼԻՆԵԼ 3

Politics — NOBEL PEACE PRIZE?
ABRAHAM NIZIBLIAN 5

Ուսումնասիրութիւն — ՔԻՒՐՏԵՐԸ
ԱՐՏԱ Մ. 6
ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԹՈՒՐՔԻԱ - 2
ՍԵՒԱՆԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ 7

Youth Forum — WHO'S AN ARMENIAN ANYWAY?
MIKE KELESHIAN 8
DENIAL AND JUSTIFICATION
AN UNGER 9
CHANGE FOR THE BETTER: ADOPT A NEW LIFESTYLE
CELINE KOUYOUMJIAN 10
DO WE LIVE IN A BUBBLE?
CONCERNED 11

Օրացոյց — ՅՈՒԼԻՍ - ՕԳՈՍՏՈՍ - ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12

Դէմքեր — ԲԺ. ՅՈՎՍԷՓ ՏԷՐ ԴԱՒԹԵԱՆ
ՌԱԶՄԻԿ ՔԷՇԻՇԵԱՆ 14
ՀԱՅ ՀԵՐՈՍՈՒՀԻՆԵՐ
ԹԱՄԻԿ ՇԱՄԼԵԱՆ 15

Canadian Politics — THE NEW DEMOCRATIC PARTY OF CANADA 16

Poetry — LAKE DISAPPOINTMENT
RAFFI MAGHAKIAN 17
ARDZIV
V. J. 17

Զեռնարկներ / Events 18

ARF YOC Chapters — «THE ROUTE TO SUCCESS»
TALIN KASHSHIAN 19
THE ROLE OF TODAYS YOUTH IN THE ARMENIAN COMMUNITY
MARIANNE DAVITJAN 19

Սեմինար — ԶԵԿՈՅՑ ԵՒ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑՆԵՐ 20

Ժամանց 22

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ.- — *EDITORIAL*

ՇՈՂԵՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ — SHOGHER MARKARIAN
ԼԻԶԷԹ ՍԱՐԱՖԵԱՆ — LIZETTE SARAFIAN
ԾՈՎԻՆԱՐ — ZOVINAR
ՏԷՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ — DER KHATCHADOURIAN

Բաժանորդագրութեան տեղեկութիւններու համար դիմել՝
For more information on a subscription contact:
ARDZIV BARPERATERT
c/o ARF YOC CE
3401 Olivar-Asselin
Montreal, P.Q. H4J 1L5
TEL.: (514) 331-6548

«Արծիւ» Պարբերաթերթի խմբագրական կազմը շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր անոնց որոնք օգնեցին սրբագրութիւններուն եւ թարգմանութիւններուն:
Կողքի նկարներ՝ ՀՐԱՅՐԻ

ԼԻՆԵԼ ԹԷ ՉԼԻՆԵԼ

Մարտ 17-ին, Խորհրդային Միութեան մէջ տեղի կ՚ունենար հանրաքուէ մը որ հարցի կը դնէր Խորհրդային Միութեան գոյատեւումը: Այս հանրաքուէին մասնակցեցան տասնըհինգ հանրապետութիւններէն ինը. կը բացակայէին Պալթեան երկիրները, Ուքրանիան, Վրաստանն ու Հայաստանը: 1 Մարտի նիստին, Հայաստանի Հանրապետութեան Գերագոյն Խորհուրդը (ՀՀԳԽ) միաձայնութեամբ որոշած էր չմասնակցիլ Մարտ 17-ի համամիութենական հանրաքուէին: Փոխարէնը, ՀՀԳԽ որոշեց 21 Սեպտեմբերին կատարել հանրապետական հանրաքուէ, իբրեւ հարցադրում ունենալով «համաձա՞յն էք, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը լինի անկախ, ժողովրդավարական պետութիւն, ԽՍՀՄ կազմից դուրս:»: Կորպաչեւեան նոր օրէնքներու համաձայն, այն հանրապետութիւնները որոնք կ՚ուզեն բաժնուիլ Խորհրդային Միութենէն, իրենց փափաքը յայտնելէ վեց ամիս ետք, պէտք է այդ հարցով հանրաքուէ մը ձեռնարկեն: Եթէ ժողովուրդը անկախացման գաղափարին հանդէպ դրական ձեւով արտայայտուի, բացարձակ անկախութիւն կարելի է հռչակել միայն հինգ տարի ետք: ՀՀԳԽ յարգելով վերոյիշեալ օրէնքը, հանրաքուէի թուական որոշեց Սեպտեմբեր 21-ը:

Այս ճակատագրական հանրաքուէի ժամկէտը կը զուգադիպի մեր պատմութեան անձուկ մէկ հանգրուանին: Թէ Հայաստան եւ՝ թէ արտերկրի հայութիւնը կը դիմագրաւէ քաղաքական, տնտեսական եւ յաճախակի դարձած ռազմական հանգոյցներ: 1988-ի շարժումէն եւ երկրաշարժային մեծ աղէտէն ի վեր՝ հայրենիքի իրավիճակը կը պարզէ ճնշիչ անորոշութիւններով յղի երեւոյթ մը: Արցախի օղակումը, տնտնեսական սեղմումները եւ աշխարհագրական մեկուսացումը գրեթէ վերածուած են թնճուկի մը, որու տեսանկիւնէն եթէ դիտուի հարցը՝ անկախութեան ընթացքը պիտի երեւի մութ գոյներով: Համարեայ ոչ մէկ զօրաւոր կոուան կը նկատուի որու վրայ կարելի է յենիլ եւ ճամբայ կտրել: Սակայն, հակառակ այս բոլորին, հանրաքուէն անխուսափելի է արդէն եւ հայ ժողովուրդը քանի մը ամիս ետք պիտի տայ բախտորոշ վճիռ մը, որու համար հարկ է՝ հակադարձուող ամէն հետեւանքի հաշուարկ եւ դիմանալու անընկճելի պատրաստակամութիւն: Մեկնելով Հ.Յ.Դ. Ծրագրի էատարրերէն իսկ, Միացեալ, Ազատ եւ Անկախ Հայաստանի սկզբունքին վրայ հիմնուած՝ դրական մեր պատասխանը առաջին այս քայլին՝ կը թուի անսակարկելի: Սակայն եւ այնպէս, վերջին որոշումը կը պատկանի մեր ժողովուրդին, ըլլայ ժխտական թէ դրական այդ կեցուածքը՝ որեւէ կուսակցութեան խաղալիք դերը այս բոլորին հանդէպ կը կայանայ հեռատես, իրապաշտ եւ ամէն բանէ աւելի ամբոխավարութենէ հեռու ուղեգիծ մը ներկայացնելուն մէջ: Ժամանակը դաժան եղած է մեր պատմութեան ընթացքին եւ այս անգամ նամանաւանդ՝ ամենաջնջին սխալն իսկ պիտի չարտօնէ ոչ ղեկավարութեան եւ ոչ ալ ժողովուրդին: Իսկապէս «լինել թէ չլինելու» համլեթեան երկընտրանք է, ելքերը՝ հաւասարապէս լի ծանր հարցականներով:

Սկսելով աշխարհագրական մեր դիրքի ազդակէն, կարելի է յստակօրէն տեսնել զանազան ախորժակներ ունեցող դրացի երկիրներու շրջափակումը Հայաստանի շուրջ: Թուրքիա, Ազրպէյճան, դժբախտաբար մինչեւ իսկ Վրաստան՝ հողային իրենց գրաւումներու եւ սեփականացումներուն համար ոչ մէկ մօտեցման եզր կը ձգեն: Եւ ապագային մէջ, որեւէ պահու՝ կրնան առաւել ոտնձգութիւններ թոյլատրել իրենք իրենց: Ցիշտ այս իրերու դրութենէն կը զգացուի առաջնահերթ կարիքը արդիական եւ ուժեղ բանակի մը, ազգային ապահովութեան իբրեւ պատուանդան: Հանրաքուէէն ետք, «այո»-ի պարագային, եթէ Քրեմլինի կողմէ լրջօրէն յարգուի հինգ տարուայ անցման շրջանը՝ կարելի է սփիւռքի ոչ-ֆոլքլորիք, այլ իրողական եւ գեր-լարուած օժանդակութեամբ, նիւթական թէ սարքաւորման գետնի վրայ, յառաջացնել այդ ուժը: Այլապէս՝ ամենէն աննշան սպառնալիքին դիմաց իսկ, պիտի մնանք անտէր եւ խուճապային վիճակի մէջ: Հեշտ է այս բոլորը թուղթին յանձնելը, բայց 21-ի Սեպտեմբերէն ետք, մեր «այո»-ն ամեն բանէ առաջ կ՚ենթադրէ ժամանակին դէմ մարաթոնեան վազքի մը ազդանշանը, որու յաղթանակի լուրը միայն կրնայ հասցնել այս բոլորը իր ուսերուն վերցնող երիտասարդութիւն մը:

Տնտեսական գրեթէ անշնչելի պայմաններու մէջ է ,որ Հայաստան պիտի առնէ իր որոշումը: Ծովային ելք չունեցող, ցամաքի իր ճամբաները հակառակորդին քմայքին ենթակայ եւ «կոլխոզային» եօթանասուն տարուայ

→

տնտեսութենէն այդքան տուժած մեր երկիրը փայլուն խոստումներ չունի ընկերային ծանր զրկանքի մէջ ապրող հայրենահայութեան: Եւ եթէ նոյն հայրենաբնակ մեր եղբայրները եւ քոյրերը խիզախութիւնը պիտի ունենան «այո» ըսելու անկախութեան, որքա՞ն ներելի պիտի ըլլայ սփիւռքին միայն յուզման արցունքներ ունենալ եւ կաղանդչէքի պէս ժլատ նուիրատուութիւններով ինքզինք սփոփել թէ Հայաստանին թիկունք է ինք: Եթէ անկախութիւն, ապա ուրեմն՝ արագ, ճշգրիտ եւ համապարփակ տնտեսական վերականգնումի գործընթաց մը, օգտագործելով հայրենիքի ներկայ կառոյցները, գործարաններէն մինչեւ հանքային հարստութիւն, ընթարցակելու սփուռք-հայրենիք առեւտրական ծրագիրները ու ապա՝ բացուելու միասնաբար միջազգային շուկային: Փերեզակային մանրուքի հաշիւներ եւ սակարկութիւններ այս հանգրուանին ալ՝ կը նշանակէ թէ ոչ եղեռնը ոչ ալ յաջորդ հարուածները դաս եղած են մեզի՝ որպէսզի կարենանք տիրութիւն ընել մեր փոքր ածուին:

Իսկ քաղաքական գործօններու ազդեցութեան գօտին դեռ մինչեւ որոշ ժամանակ կրնայ մնալ Խորհրդային Միութեան ծիրին մէջ: Թէ ի՞նչ դասաւորման կը յանգին անջատողական երկիրները եւ թէ ի՞նչ տեսակի վարքագիծ կ՚որդեգրէ Քրեմլինը այդ երկիրներուն հանդէպ՝ միայն առաձքական եւ զուգահեռ միջոցառումներով կարելի է առընչուիլ այդ վարքագծին հետ, առանց զիջելու այդ առաձքականութեան որեւէ հիմնանպատակ: Դիւանագիտական լայնածիր եւ գործնապաշտ աշխատանքով՝ միեւնոյն ժամանակ պէտք է ներգրաւել միջազգային ընտանիքի հայեացքը ներկայացնելով ոչ թէ վերացական կամ մարդասիրական տուեալներ Հայաստանի կացութեամբ շահագրգռուելու, այլ շօշափելի քաղաքական շահեկանութիւն եւ դերակատարութիւն: Թէ ովքե՞ր կը դարբնեն այս անյետաձգելի պահանջը ժամկէտէն ետք՝ կարելի չէ պատահականութեան թողուլ եւ տակաւին խորհրդարանին մէջ զբաղիլ ապարդիւն վէճերով ու միջ-կուսակցական խոժոռադիմութեամբ:

Այս արագ մտորումները՝ «այո»-ի պարագային: Իսկ ժխտական ելքի ուղղութեամբ՝ կը ցցուին երկու հարցադրումներ, ամբոխելով ընդհանուր հեռանկարը: Նախ՝ որքա՞ն ձեռնտու է մնալ Խորհրդային կայսրութեան խճանկարին մէջ եւ դիտուին իբր հեռաւոր ու անկարեւոր նահանգ նոյն այդ կայսրութեան վարիչներուն կողմէ, որոնց հետաքրքրող մեծագոյն նախադրեալը՝ Հայաստանի ռազմավարական կարեւորութեան դիրքն էր ցարդ, իսկ գալիքին՝ ... իրենց մութ հաշիւները միայն կը ճշտեն իրենց դիրքը: Երկրորդ՝ կարելի՞ է «ոչ» ըսել անկախութեան՝ յարաբերական ապահովութեան մը նկատառումով, աչքի առած՝ շրջապատի սպառնալիքները... Հաւանական շատ ուրիշ հարցադրումներ կրնան ծագիլ իրար յաջորդելով, բայց էականը կը մնայ՝ «ոչ»-ի մը հանդէպ Մոսկուայի կեցուածքը պիտի հրաշքի պէս յանկարծ բարելաւուի՞ հայութեան հանդէպ, թէ տիրոջ ինքնատուր իրաւունքով՝ զայն պիտի ընդունի իբր ընթացիկ պարտքի հատուցում ու ամէն ինչ մնայ նոյնը...

Հեռանկարը դեռ շատ աւելի բացեր կրնայ մատնանշել: Մեզի կը մնայ մեր ձեռքերուն մէջ առնել ղեկը ու «անկախութեան նաւ»-ը նորէն ափ հասցնել ու ... պահել այս անգամ չկրկնելով հին պառակտումները, նահանջը ու մանաւանդ՝ անտարբերութիւնը: Եւ կամ՝ ամէն ինչ պահել նոյնը ու ծուարիլ խորհրդային սահմանի ետին...

Սեպտեմբեր 21-ը նոր պարտութեան թուականի մը չվերածուած, գիտնանք ամէն բանէ առաջ ՏԻՐՈՒԹԻՒՆ ընել մեր հողին ու ճակատագրին, ու եթէ այս երկուքէն պիտի ծնի մանուկ մը՝ մեծ բանաստեղծին բառերով գիտնանք ընդմիշտ՝ «... նոյնքան ծանր է մանուկ պահելը...»:

NOBEL PEACE PRIZE?

In a declaration issued in May, the Parliament of Armenia states:

«A state of war exists in Nagorno-Karabagh, in the district of Shahumian, in the sub-district of Getashen, and in Azerbaijan, with the blessings of the highest authorities of the USSR and with the direct participation of Soviet internal forces, by violating all human values and international norms of human rights, is continuing the realization of its policy of deporting the Armenian population from its native lands. (...)

«The Supreme Council of the Republic of Armenia characterizes the policy of the USSR central authorities, to push Armenia into war, as a policy of state terrorism, directed against the Armenian people and its legitimate authorities. (...)

«The Supreme Council of the Republic of Armenia stresses the urgency of immediately calling a special session of the USSR Peoples Deputies' Congress, as an important means to resolve the present crisis.

«In the face of mounting danger, the Supreme Council of the Republic of Armenia appeals to the peoples of the world, to the parliaments and governments of states, to the Supreme Council of the union-republics, to all people of good-will and calls upon them to implement all efforts to stop the aggressions directed against the Armenian people.»

Source: ANAC, May Issue

Within these last few weeks, many horrible and ruthless massacres have taken place in Nagorno-Karabagh and all along the Armenian borders. Yet, the Canadian and American governments, for diplomatic reasons, sit back and do not voice their opinion to put a stop to these crimes, before it is too late.

We see in front of us three steps of brutal and inhuman acts perpetrated by Mikael Gorbachev and its Red Army in order to rid of all Armenians living in these regions:

1) The forced deportation of Armenians from their homes in neighbouring Nagorno-Karabagh.

2) Innocent victims, battered, tortured and then either murdered or handed over to yet another killer enemy, the Azeris.

3) The annihilation of all signs of Armenian occupancy and residency, by burning or by completely destroying the homes, schools and churches in order to isolate Nagorno-Karabagh from Armenia.

How can such a great menace to a whole race and to the world, walk away with any prize, let alone the Nobel Peace Prize?

If governments everywhere do not take action, by voicing their opinion or by imposing an ultimatum, then they are acknowledging the happenings and also encouraging the beginning of yet another genocide.

I ask you fellow Armenians: if given a choice between separating or staying politically attached to the Soviet Union, a government proven time and time again to take the lives of its «own» people, which option would you opt for?

I personally think that these killings are only a political tactic, in order to scare the other republics and make sure that when given such an alternative in September, the Armenian people would have no choice but to vote for the unification with the Soviet Union.

ABRAHAM NIZIBLIAN
Levon Shant

ՔԻՒՐՏԵՐԸ

Միջին Արեւելքի մէջ, ո՛չ մէկ կէտի կարելի չէ դպնալ առանց քայքայելու արդէն իսկ անկայուն ու պայթուցիկ վիճակը: Սակայն Նախագահ Ճորճ Պուշ, «պատասխանատու» անձ մը, այս իրականութիւնը նկատի չառաւ երբ վերջերս միջամտեց, պաշտպանելու համար Քուէյթի քարիւղը եւ քայքայելու համար Իրաքեան բանակն ու տնտեսութիւնը: Միացեալ Նահանգներու նախագահին ու ժողովուրդին համար, այդպիսի քայլ առնելը շահաբեր էր, նոյնիսկ եթէ պէտք էր զոհել քսան միլիոնոց քիւրտ ժողովուրդին ապագան: Քիւրտերը, այս ձեւով, դարձած են յետպատերազմի զոհերը, Պաղեստինցիներուն պէս: Քիւրտերը յոյս ունէին որ Արեւմտեան երկիրները զիրենք երեսի վրայ չեն ձգեր: Սակայն այն բարի զգացումները որոնք մղեցին Արեւմտեան երկիրներուն միջամտութիւնը Քուէյթի մէջ, փոխուեցան realpolitik-ի անձնասէր հաշիւներու, երբ կարգը եկաւ Քիւրտերուն:

Տարածուած չորս երկիրներու մէջ, ապրելով երեք տարբեր ժողովուրդներու՝ Պարսիկներու, Արաբներու եւ Թուրքերու կողքին, քիւրտերը փոքրիկ փուշ մը կը հանդիսանան անոնց ոտքերուն: Եթէ 4 միլիոն քիւրտեր յաջողին Իրաքի մէջ հիմնել ինքնավար պետութիւն մը, անոնց ազգակիցները, 10 միլիոն քիւրտերը Թուրքիոյ մէջ, 6 միլիոն Իրանի մէջ, մէկ միլիոն Սուրիոյ մէջ, շուտով նոյն ինքնավարութիւնը պիտի պահանջեն: Շրջանի երկիրները 70 տարիէ ի վեր կը փորձեն կանխել այս երեւոյթը: Արդէն միակ կէտն է որու շուրջ այս չորս պետութիւնները կրնան համաձայնիլ:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ

Քիւրտերը կը պատկանին Իրանական ցեղերու ընտանիքին: Իրենք զիրենք կը սկսին Քիւրտ կոչել Քրիստոսէ 7 դար ետք, երբ կ՝ընդունին մահմետականութիւնը, առանց այսուհանդերձ արաբանալու: Այդ թուականէն առաջ, շատ հաւանական է որ Ք.Ա. 7-րդ դարէն ի վեր քիւրտ ցեղախումբեր բնակած են Քիւրտիստանի մէջ: Մինչեւ 14-րդ դար, քիւրտերը ապրած են շատ մը ժողովուրդներու հպատակութեան տակ, որոնցմէ են Հռոմէացիները, Բիւզանդացիները, Մոնկոլները եւ Օսմանցիները: Վերջիններու հպատակութեան տակ, քիւրտերը կը հիմնեն կարգ մը անկախ իշխանութիւններ: 19-րդ դարուն է որ ազգայնասիրական զգացումներ կը յայտնուին քիւրտերու մօտ, երբ Օսմանեան կայսրութիւնը կը փորձէ ու կը յաջողի հպատակեցնել այդ իշխանութիւնները:

1920-ին, երբ դաշնակիցները թշնամի են Թուրքիոյ, քիւրտերը Սեւրի դաշնագրով կը ստանան Քրտական պետութեան մը քարտէսը, որուն սահմաններուն մէջ է նաեւ քարիւղով հարուստ (Իրաքի քարիւղի արտադրութեան մէկ երրորդը ներկայացնող) Մուսուլի շրջանը: Սակայն, 1923-ին, Լօզանի մէջ նոր համաձայնութիւն մը քրտական պետութեան գաղափարին դամբանականը կը կարդայ: Լօզանի դաշնագրի միայն մէկ յօդուածը կը վերաբերի քիւրտերուն, ճանչնալով անոնց իրաւատուկ վիճակն ու անոնց լեզուն եւ անոնց շնորհելով որոշ մարդկային իրաւունքներ:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Թրքական կառավարութիւնը արգիլած է քրտերէն լեզուի գործածումը, քրտական երաժշտութիւնը եւ քրտական տարազ հագուիլը: Հազարաւոր քիւրտեր աքսորուած են դէպի Անատոլիայի կեդրոնը եւ անոնց տեղ թրքախօս ժողովուրդներ ներմուծուած են քրտաբնակ շրջաններուն մէջ: Թուրքիա յստակօրէն բռնած է ցուլումի քաղաքականութիւնը:

ԻՐԱՔԻ ՄԷՋ

Իրաքեան սահմանադրութիւնը կ՝ընդունի թէ երկիրը կը բաղկանայ թէ արաբ եւ թէ քիւրտ ժողովուրդներէ: Սակայն այս ճանաչումը չի լուծեր Իրաքեան կառավարութեան եւ քիւրտ ժողովուրդին միջեւ գոյութիւն ունեցող խնդիրները: Խաղաղութեան դաշնագիր մը, ստորագրուած Մարտ 1970-ին, կը ճանչնար քիւրտերու ինքնավարութեան պահանջքները: Բայց այս քաղաքական եւ հողային կիսանկախութիւնը անհամաձայնութիւններ կը ստեղծէ քրտական ազգայնական շարժման մէջ եւ անկէ կը բաժնուի Իրաքի Քիւրտիստանի Ժողովրդավարական Կուսակցութիւնը (Kurdish Democratic Party, KDP-Irak):

Քիւրտ ժողովուրդի մեծամասնութիւնը չի գոհանար Իրաքեան կառավարութեան ստիպած այդ կիսանկախութեամբ եւ կ՝ապստամբի, Իրանի կառավարութեան օգնութեամբ: Միւս կողմէ, KDP-ի այն անձնաւորութիւնները որոնք ընդունած էին խաղաղութեան առաջարկը, KDP կառավարութիւն մը կը ստեղծեն այդ հողերուն վրայ, Պաղտատի հովանաւորութեան տակ:

Իրաք դիւրութեամբ կը խաղաղեցնէ կացութիւնը, դաշնագիր մը կնքելով Իրանի Շահին հետ, 1975-ին, անոր դուռ մը բանալով պարսկական ծոցին վրայ: Այսպիսով, Իրան կը դադրեցնէ իր օգնութիւնը քիւրտ ապստամբներուն:

→

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԹՈՒՐՔԻԱ

- 2 -

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐ ԵՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թրքական մամուլը եւ լրագրողները ծանր վտանգներու եւ լուրջ դժուարութեանց առջեւ պիտի գտնուին եթէ յանդգնին իրենց պարտականութիւնը կատարել:Մարդկային իրաւունքներու դէմ գործուած արարքներուն կամ քրտական հարցի առնչութեամբ հետամուտ լրագրողներու դէմ արգելքներ կան: Ընդհանուր առմամբ մամուլի դերակատարութեան մարզին մաս կազմող հարցերու մէջ՝ իշխանութեան կողմէ ի յայտ բերուած անհանդուրժողութիւններ կը ծաւալին օրէ օր:

Չարչարանքներու մասին նորանոր բողոքներ կը ներկայացուին: 1989-ի ընթացքին, հինգ հարիւր հոգի դիմած են միջազգային գրասենեակներու, յայտնութիւններ եղած են նաեւ բռնութեանց հետեւանքով տասը քաղաքացիներու մահուան մասին: Քաղաքական յանցանքներով ամբաստանուած քաղաքացիներու դատավարութիւնները տեղի կ'ունենան զինուորական ատեաններու կողմէ եւ չարչարանքի միջոցաւ բերուած խոստովանութիւնները ի զօրու են:

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԿԱՐԾԻՔ

Ընդհանուր առմամբ, աշխարհի ժողովուրդները Թուրքիան չեն տեսներ յառաջադէմ երկիրներու շարքին: Նաեւ՝ շատ քիչ են այն երկիրները, որոնք Թուրքիան կը համարեն ժողովրդավար երկիր մը:

Ուաշինկթընի միշտ եղած է Թուրքիոյ զօրավիգ, թէեւ արտաքնապէս ան երբեմն կը հակասէ Թուրքիոյ պահանջքներուն: Ամերիկայի ջանքերով էր, որ Էօզալ նախագահ ընտրուեցաւ, որովհետեւ ան միշտ եղած է հաւատարիմ պաշտօնեան Ուաշինկթընի քաղաքական խաղերուն: Արդէն իսկ ներկուսակցական կեանքին մէջ ընդդիմական շարժում կայ, կարգ մը թերթերու համաձայն, վերջ դնելու Էօզալի ինքնագլուխ գործերուն:

Ըստ կարգ մը թերթերու, երկու ծայրայեղ կուսակցութիւններու («Ընկերվարական-ժողովրդային» եւ «Ուղիղ Ճանապարհ») պետերու՝ ձախակողմեան Էրտալ Ինէօնեի եւ աջակողմեան Սիւլէյման Տիմիրէլի միջեւ գոյութիւն

(Շար. էջ 8)

Խումէյնիի յեղափոխութեան հետեւանքով, Իրաքի քիւրտերը կը վերանորոգեն իրենց կապերը Իրանի հետ: Այս բարեկամութեան հետեւանքը կ'ըլլայ Պաղտատի անգութ պատասխանը: Հազիւ Իրաք-Իրան պատերազմը կը դադրի 1988-ին, Սատտամ Հիւսէյնի բանակը Հալապճայի մէջ քիմիական կազերով կը սպաննէ 5000 անմեղ քիւրտեր, սանձելու համար քրտական ապստամբութիւնը: Այս ձեւով կը խորտակուի քիւրտ յեղափոխականներու բարոյականը: Այս անմարդկային դէպքը գրեթէ անտարբեր կը ձգէ մեծ պետութիւնները եւ Ուաշինկթընն կը մերժէ ծովային շրջափակում (embargo) մը հաստատելով ճնշում բանեցնել Իրաքի վրայ:

ԻՐԱՆԻ ՄԷՋ

Իրանի կառավարութիւնը միշտ փորձած է արգելք հանդիսանալ քրտական շրջաններու անջատման: Այսուհանդերձ, Երկրորդ Համաշխարհային Պատերազմի աւարտին, 1946-ին, քիւրտերը կը յաջողին անկախ հանրապետութիւն մը հիմնել Մեհապատի մէջ, երբ Անգլիական եւ Ռուսական զօրքեր մտած են Իրան: Սակայն, 1947-ին, հազիւ Ռուս բանակը կը քաշուի, Իրանեան ուժեր կը յարձակին ու կ'ոչնչացնեն Մեհապատի հանրապետութիւնը:

Մինչեւ 1979-ի Իսլամական յեղափոխութիւնը, Շահի կառավարութիւնը խաղաղութիւնը կը պահէր, օգնելով Իրաքի ապստամբ քիւրտերուն: Իր կարգին, Խումէյնի, որ Իսլամական կրօնքի դէմ կը համարէր ազգայնապաշտութիւնը, սուրբ պատերազմ կը հոչակէ քիւրտերու դէմ:

Ծոցի պատերազմի ընթացքին, երբ Պաղտատ ուղղաթիռներով կը կրակէր Թուրքիա փախչող քիւրտերուն վրայ, Ամերիկան, ըստ սովորականին, նուազագոյն միջամտութիւն ըրաւ, որպէսզի պաշտպանէ իր մտերիմ դաշնակից Թուրքիոյ շահերը: Ան բաւարարուեցաւ քիւրտերուն ուտելիք ու վերմակ բաշխելով: Քիւրտերը, տարիներու իրենց փորձառութեամբ պէտք է հասկնան թէ անկախանալու գլխաւոր պայմանը օտար պետութիւններէն օժանդակութեան յոյսը կտրելն է: Արեւմտեան երկիրներու շահերը յստակ են: Եթէ նախագահ Պուշը յաւելեալ օգնութիւն մատուցանէ քիւրտերուն, ան կարողութիւնը ունի յաջողցնելու անոնց անկախացումը Իրաքի մէջ, ինչ որ կրնայ դժուարութիւններու մատնել թուրք դրացին: Ամերիկա չուզեր «անարժէք» ժողովուրդի մը համար իր զինուորական կայանները կորսնցնել Թուրքիոյ մէջ:

Արդեօք ապագային անկախ քրտական հանրապետութեան մը հիմնադրութեան կարելիութիւնները ի՞նչ են: Գլխաւոր արգելքը՝ քրտական ազգային շարժումներուն անմիաբանութիւնն ու անկազմակերպ վիճակն է: Փոխանակ միանալու եւ մեծ ուժ մը ներկայացնելու, անոնք բաժնուած են մրցակից խմբակներու, ու յաճախ կը կռուին իրար դէմ:

Քիւրտերուն ու հայերուն կացութիւնները իրար շատ նման են: Այս երկու ազգերը շարունակ արտաքին օգնութեան կը սպասեն եւ նկատի չեն առներ թէ մեծ ուժ մը պէտք է ներկայացնեն, եթէ կ'ուզեն որեւէ բանի տիրանալ: Ինչպէ՞ս կարելի է օժանդակութիւն ակնկալել օտարէն երբ ոչինչ ունին փոխադարձելու:

Ուրեմն, զոհ գացող ժողովուրդները կը ծառայեն միայն հեռատեսիլներու յայտագրեր լեցնելու, եւ telethon-ներն ալ «քաղաքակրթուած» աշխարհի բերած մեծագոյն օժանդակութիւնն են:

ԱՐՏԱ Մ.
Լեւոն Շանթ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԹՈՒՐՔԻԱ

(Շար. էջ 7-էն)

ունեցող անհատական մրցակցութիւնը կը ծաւալի: Էօզալ լաւատեղեակ է այդ տարակարծութիւններէն: Ան կրնայ անակնկալներու առջեւ դնել երկու կուսակցութիւններու պետերը, մէկուն կամ միւսին հետ գործակցաբար ընտրութիւններ ձեռնարկելու հնարաւորութենէն օգտուելով:

Թուրքիա շրջապատուած է շուրջ ութ երկիրներով ու կը գտնուի աշխարհագրային փափուկ դիրքի մը վրայ: Արեւելք-Արեւմուտք ճանապարհի վրայ սպառնալիքները կորսնցուցած են իրենց սաստկութիւնը: Սակայն անտոյգ է ապագան: Հարաւային գօտիներուն մէջ խնդիրներ կան: Կովկասեան գօտիներուն մէջ ի՞նչ կրնայ պատահիլ, կարելի չէ նախատեսել: Այս անորոշ վիճակը Թուրքիոյ կը ստիպէ իր ռազմավարական ծախսերը չպակսեցնել: Ներկայիս Թուրքիա ունի 700 հազար զինուոր, 3600 հրասայլ եւ 200 սաւառնակ:

Ներկայիս Թուրքիայ ունի 700 հազար զինուր 3600 հրասայլ եւ 200 սաւառնակ:

Ռազմամթերանոցի մը պատկերը պարզող Միջին Արեւելեան երկիրներու դրկից Թուրքիան, վերջին քանի մը տարիներու իր ռազմավարական ծրագիրներով՝ կը ձգտի, իր ներկայացուցած ուժով, ճնշում բանեցնել Սուրիոյ եւ Իրանի նման երկիրներու վրայ, անոնց յանդէպ իր ունեցած պարտքերը փակել տալու համար:

Եթէ մամուլը ակատենք հիմնական պատնէշը հանրապետութեան կարգ ու սարքի պաշտպանութեան, եւ եթէ հիմնուինք լրագրողներու, մտաւորականութեան ու քաղաքական կարգ մը դէմքերու կողմէ արտայայտուած յոռետեսութեանց վրայ, կրնանք ըսել թէ հեռու չէ այն օրը, երբ Թուրքիա իր պետական-կառավարական կառոյցով հակի Իսլամական աշխարհին:

Թրքական քաղաքական եւ կառավարական շրջանակներուն մէջ յայտնի է միտումը Միջին ու Մերձաւոր Արեւելքի մաս կազմող պետութեան մը, եւ մանաւանդ Խորհրդային Միութեան հետ տնտեսական լայն գործակցութեան վրայ հիմնուած քաղաքականութեան մը, որ անկասկած կրնայ ճամբայ հարթել նաեւ թրքական բանակին համար անհրաժեշտ զէնքերու ապահովման:

Հակառակ որ Թուրքիա ներքին եւ արտաքին պարտքերու տակ ճնշուած է, ան կը շարունակէ վարել ամերիկեան, գերմանական եւ ճապոնական դրամատիրական վստահութիւն մը, որպէսզի օտար դրամանիշներու իր պահանջքները գոհացէ:

ՍԵՒԱՆՆԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Սիմոն Զաւարեան

WHO'S AN ARMENIAN ANYWAY?

By writing this article I intend to provoke you to think if the practices of judging and deciding who is an Armenian is fair and justifiable. Every Armenian has an idea of how an Armenian should think and behave. While this is quite natural, some of us go further and start deciding for themselves who should be included or excluded from our society. The criteria for this inclusion/exclusion practices is totally arbitrary, and yet most of our co-nationals don't realize this.

The reason I am concerned with this issue is that such behaviour is counter productive, to say the least.

For example, some people are thought of as «lost» or «hopeless cases of» Armenians on the basis of their knowledge of the Armenian language, and/or history, and/or traditions. I think such discriminatory behaviour and/or prejudiced attitudes are widespread in almost all Armenian communities across North America. Cases vary in range from socially isolating «deviant» Armenians to outright discrimination against Armenians born and raised in communities other than ours.

Perhaps I should give you some examples to make my point clearer. During the past few years I have witnessed quite a few English speaking Armenians trying to join the Armenian students' association at the university where I am a student. That is the good news, the bad news, as you might have guessed, is that these people stopped showing up just after attending the meetings a few times. In general, I interpret these incidences as an indication of our failure to integrate these Armenians into our society. Of course I realize that I am generalizing. However, I feel that the isolation that these people were subjected to must have played a major part in their decision to quit.

While the above mentioned example indicates that as a society we lack the flexibility of helping new-comers adapt to our society, the following example adds an individual problem to the societal one. For example, I have heard so many people complain about so and so and say something like: «Well, what does he/she know anyway. He/she is raised in XYZ, and they (people raised in XYZ) all don't know how to distinguish a head from a tail.» I hope you all can see the level of prejudice imbedded in such similar statements.

Can I sum everything up by saying we lack tolerance towards others who challenge our ideas of how should an Armenian be? Maybe. But there is a bigger and more important question which is: is there a correct or ideal Armenian? I doubt it.

Actually there is no such thing as an ideal Armenian. Had there been one ideal type, almost all of us would disqualify at once. Furthermore, if all were ideal, Armenians would be the most boring nation in the world because there would be no individuality within our national identity.

I hope you keep on thinking about the issues raised here. And if you ever come up with an answer just give us a call.

MIKE KELESHIAN
Levon Shant

DENIAL AND JUSTIFICATION

The basic structure of the Turkish argument is that the Armenian genocide never took place. They justify their argument by claiming that during World War I, many Armenians living in the war zones were transported to safer areas. The casualties resulting from these deportations were simply war victims. With minor variations, this argument has not changed, while the tactics of denial and justification have varied considerably over the past seventy years. Whatever the ultimate sources of denial and justification in the Turkish position, the tactics used to sustain the basic argument have been deliberate, flexible, carefully calculated, and frequently adept. Tactics have changed as circumstances have. Tactics that have proved to be ineffective have been discarded.

After the defeat of Turkey in World War I, denial and justification for a short time took the form of blaming the Young Turk leaders and the Armenian revolutionaries, exonerating both the Turkish people and the government of the republic that emerged after WWI. Other scapegoats were found: unscrupulous officials, Kurds, common criminals. At the same time, it was argued that the basic plan had not been to kill the Armenians, but only to deport them as a wartime security measure. The tactic of blaming others was followed by attempts to avoid the whole question of genocide. Silence, diplomatic efforts, and political pressure were the typical ways of dealing with the issue from the late 1920's until 1965, when the worldwide commemoration of the 50th anniversary of the 1915 genocide led to a different approach. Now a concerted effort was made to influence journalists, policy makers, and school officials by telling «the other side of the story»: the telling consisted largely of reissuing the pamphlets of denial and justification that dated from the last years of WWI. Shortly thereafter, attempts were made to encourage foreign scholars to write a more favorable version of Turkish history, revising the account of the genocide to the point that the tragedy no longer existed. Turkey, also tried to portray itself as a viable ally in the West's struggle to contain Soviet communism.

More recently, Turkey has engaged in attempts to prohibit any mention of the genocide. This has included suppression of any reference to the Armenians in a United Nations report on the prevention and punishment of genocide, intervention with the French government to prevent the broadcast of a television program about the Armenians, and demands that the word «Turkish» be removed from an explanatory text at a French street sign (Rue du 24 avril 1915). Strong pressure has been placed on the Reagan administration to defeat a congressional resolution on a «Day of Remembrance of Man's Inhumanity to Man», which was to be observed on April 24 and specifically mentioned the Armenian genocide. Moreover, academic conferences and public discussions of

the genocide have come under enormous pressures.

The Turkish government has been willing to violate basic civil liberties of non-Turkish citizens, such as freedom of speech and association, backing its demands in some instances with threats in order to silence those who would confront the reality of the Armenian genocide. At the same time, it is fearful that the Armenian genocide will be mentioned in textbooks used in secondary schools. Stronger efforts still have been made to prevent any discussion of the 1915 genocide being formally included in the social studies curriculum as part of Holocaust and Genocide studies. Future generations must not know—a task that will be made easier when the survivors of the genocide are no longer with us. This will itself lead to a new tactic, though not a new argument.

Not content with its attempt to suppress any knowledge of the genocide, Turkey has also embarked on an extensive campaign to improve its image in the United States. Two public relation firms, Gray and Company of Washington and Doremus of the New York city, have been hired at the cost of $500 000 US a year. One advantage of hiring such firms is that they can lobby public officials and influence journalists and newspaper editors in ways that might be considered improper if attempted by foreign nationals. Such firms can also handle so-called «third party endorsements». Since these people are neither Turkish nor Armenian, there statements are «supposed» to be free from bias when they suggest that the Armenians died as a result of wartime conditions.

Some of those who have given such endorsements have been awarded honorary doctorates from Turkish Universities. Finally, «research institutes» have been set up with considerable support from the Turkish government, the supposed purpose of which is to conduct objective research but, in reality, their purpose is to further the public relations campaign, adding luster to Turkey's image and continuing the denial of the Armenian genocide.

AN UNGER
Levon Shant

Source: «Genocide and Denial: The Armenian Case and its Implications» by Roger Smith, 1989.

Change for the better: adopt a new lifestyle

What do the Persian Gulf, Nayirit, a chemical industrial complex in Yerevan, the nuclear power plant Medzamor, the Exxon Valdez and the deforestation of the Amazonian Rainforest have in common? The irreversible destruction of nature, an integral part of our environment which contributes greatly to the equilibrium of the different ecosystems on our planet. This delicate yet vital harmony is fulfilled via the land, the air and the water.

Due to overconsumption and overpollution, none of them have remained intact. The land continually and sometimes irreversibly changes because of the loss of vegetation caused mainly by deforestation. This may not seem dramatic but it just might be. Plants and trees absorb and consume carbon dioxyde generated by ourselves and our power generators. Without them we would eventually suffocate since plants and trees act as living air conditioners that cool the earth by evaporating water into the atmosphere. Just for your information, 50-100 acres of Amazonian rainforest are destroyed every minute mounting to an area twice the size of New York state destroyed every year! So what's the big deal? The big deal is that the rainforests are Earth's primary gene pool, home to half of our living plant and animal species from which 48 disappear everyday. Some of these plant species could be potent cures for diseases like AIDS but we will never know because fewer than 1% of them have been tested for their usefulness as great many are lost forever due to deforestation. Meanwhile 70% of all the plants useful in treating cancer come from the rainforest. Poor land management, through the process of desertification (the turning of forests and grasslands into desert) also contribute to the irreversible change brought about the land. The third major problem begins right in our homes. It is all around us and it is called GARBAGE. In the US alone 160 million tons of garbage are generated per year. Scary thought, right? Keep reading, it gets worse...

Air is another part of our planet that is gradually degenerating. This is partly due to smog which results from burning fossil fuel like coal and oil. Acid rain is produced by the combination of atmospheric sulfur dioxide, a gas sprewed from coal burning power plants. It is a major problem in America and Europe where buildings and statues are eaten away, fish killed and forests destroyed. More than half the maple trees in Quebec have been destroyed because of the ongoing carelessness of Uncle Sam.

Global warming or the greenhouse effect is a direct consequence of the degradation of our environment. Waste gases, principally carbon dioxide accumulating in the atmosphere, provide extra insulation for earth. In simpler terms, less heat is escaping from earth's surface out into space such that our planet's temperature is slowly

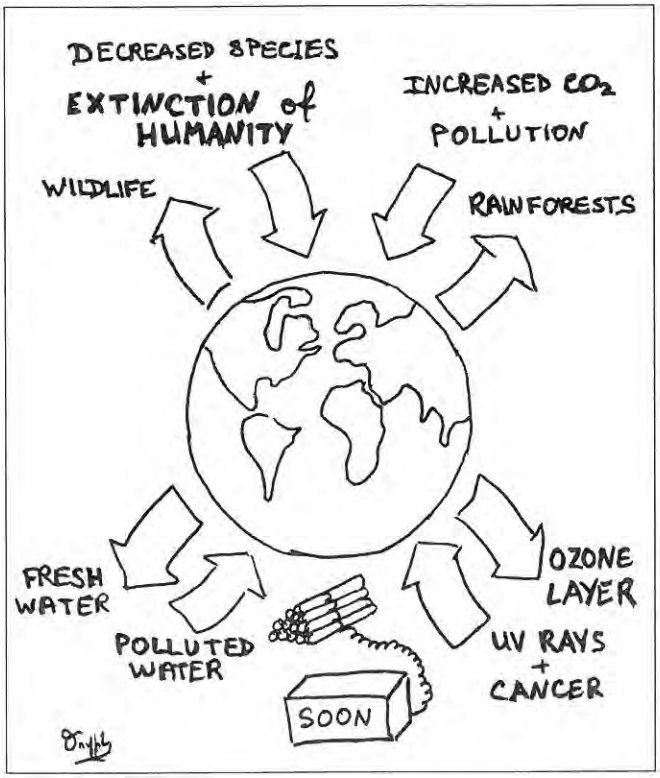

increasing. Another grave consequence of pollution is the depletion of the ozone layer. It is about 30 miles above the Earth's surface. There, it filters out cancer-causing ultra-violet rays from the sun. However this protective layer is quickly being depleted. In 1987, 95% of the ozone layer over Antartica, a hole the size of the US, was destroyed.

Closer to home, the layer over Ottawa is so depleted today that 12% more Ultra Violet rays reach us compared to the 1950's. It is estimated that every 1% decline in stratospheric ozone leads to 4 to 6% increase in the occurence rate of non-melanoma skin cancer. How is it destroyed? Elementary: synthetic chemicals called chlorofluorocarbons (CFC's) and halons (close cousins of CFC's) are the primary causes of the ozone depletion. CFC's are used in the manufacture of a variety of commercial products like coolants in fridges, air conditioners in cars, blown foams (styrofoam) and solvents just to name a few. Halons on the other hand have 10 times the power of CFC's to destroy the ozone. They are used in fire extinguishers and are valued since they will not damage items like computers and artifacts. Too bad the same can't be said about the ozone layer! →

Water is yet another area of concern. Billions of tons of human sewage, sludge and garbage are dumped into oceans each year. Local fresh water contamination is just as big a problem as our drinking water supply is more and more contaminated. Patricia Hynes from the Department of Urban Studies, at MIT, lists eight sources of drinking water pollutants: organic solvents (chemicals to dissolve or remove oil, grease and paints), gasoline and petroleum products, pesticides, road salts, commercial fertilizers, septic systems, dumps and landfills, and finally lead. Imagine such hazardous waste is generated in sufficient quantities in a year to fill the New Orleans Superdome 1500 times over! (from Save Our Planet).

REDUCE

RECYCLE

REUSE

Hopefully you realize, if you haven't already done so that we have a major problem on our hands. Are you convinced that pollution is our problem, yours as well as mine? You do contribute to the overall degradation of our environement as almost every other individual on Earth does. Perhaps you are not a major contributor to it but by remaining passive towards this issue you also become an important player in pollution. By not recycling newspaper or any type of recyclable item, by wasting water and electricity, by buying over packaged goods you are doing your almost insignificant share of polluting, when millions of others are doing the same as you, the importance of your actions all of a sudden become less trivial, more significant. In our great land of plenty where overconsumption and overwasting is a way of life it is hard to think and act green because it requires a profound shift in attitude. Think of it this way though, a pollution free habitat is essential for our physical well being which inevitably rubs off on our mental well-being: a healthy mind in a healthy body on a healthy planet. A solution then is a simple yet sometimes difficult rule of thumb: commitment to change. Attitudes and behaviors can gradually change to more «greenish» ones. The ultimate prescription includes the three R's: REDUCE, RECYCLE and REUSE. Remember that as individuals we make up a society as a whole.

If each entity of this whole changes, so will the whole. By adopting a greener life-style you can make a difference ... You can make Earth a safer, healthier and ultimately a greener place to live in for yourself and generations to come ...

CELINE KOUYOUMJIAN
Levon Shant

DO WE LIVE IN A BUBBLE?

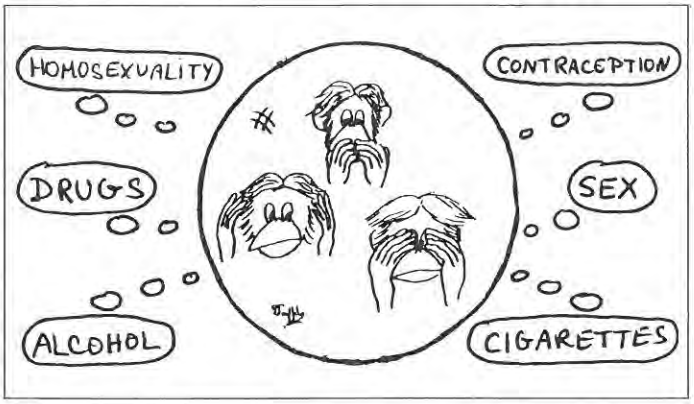

«Ignoring a problem won't make it go away!» I don't know where this quote came from, but I do know that it makes a lot of sense. During the last five years, publicity about drugs, alcohol, sex, contraception, AIDS, homosexuality, etc. have become countless. Society is an uproar and yet we are still in the dark. These issues seem to be «taboo» in our community. We don't hear about it from our elders, and we don't have the guts to discuss these problems with them.

«Are all drugs addictive? At what age is sexual activity acceptable? Can I catch AIDS just by touching the person? After three glasses of beer, am I still legally allowed to drive?» How many of these questions can be probably answered by an Armenian adolescent? And how many adults can answer the last one?

Are we immune to these problems? Do our adolescents not face peer pressure? How many of us have fallen into this trap, and now smoke two packs of cigarettes a day? Were we just stupid or did we not know? Aren't our teenagers as curious about wild parties, alcohol and sex as the rest? Are they not human?

It is not enough to hear about these issues on a thirty second commercial by a complete stranger! These problems have to be discussed rationally and the facts have to be explained precisely. Hiding and avoiding the situations will make matters much worse. When an adolescent is faced with an unknown problem, he/she will usually take the easiest way out, in other words fall into the peer pressure trap.

To answer my title question, no, we don't live in a bubble and we «face» these problems every day. We live in a society where you can buy drugs and sex at the corner street! If a teenager is equiped with proper information about these issues he/she stands a better chance to make the right choices and to overcome problems like peer pressure. I believe that it is much easier to fight an enemy when you know what he looks like and where his weaknesses are ...

CONCERNED
Levon Shant

ՅՈՒԼԻՍ - ՕԳՈՍՏՈՍ - ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՅՈՒԼԻՍ 21, 1905

ԵԼԼՏԸԶԻ ՄԱՀԱՓՈՐՁԸ ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԻՏԻ ԴԷՄ

Հազարաւոր անմեղ զոհերու վրէժը լուծելու նպատակով, Քրիստափոր Միքայէլեան մահափորձ մը կը կազմակերպէ Սուլթան Համիտի դէմ: Խումբ մը գործակիցներով, ամիսներով կ՚ուսումնասիրեն Եըլտըզ պալատը Սելամլըքի օրերուն, ծրագիր կը գծեն ու ռումբեր կը պատրաստեն: Ռումբի փորձերու ընթացքին է, որ կը զոհուի Քրիստափոր, Մարտ ամսուն մէջ: Յուլիս 21-ին մահափորձը տեղի կ՚ունենայ, սակայն Սուլթանը կը յաջողի ազատիլ:

ՅՈՒԼԻՍ 24, 1923

ԼՕԶԱՆԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ ԿԸ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԻ

1922-ի Նոյեմբերին, Լօզանի մէջ նոր խորհրդաժողով մը կը գումարուի, վերաքննելու համար Սեւրի դաշնագիրը: Սակայն Սեւրի դաշնագրի պայմանները Լօզանի մէջ կը փոխուին ի նպաստ Թուրքիոյ: Հայկական հարցը բոլորովին կ՚անտեսուի: Դաշնակիցներու անտարբեր դիրքի կողքին, Թուրքիա անզիջող դիրք կը բռնէ եւ բացարձակապէս կը մերժէ հայկական հողերը վերադարձնել Հայաստանի:

ՅՈՒԼԻՍ 25,1897

ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔ

Խանասորի արշաւանքը կազմակերպուեցաւ Դաշնակցութեան կողմէ, Պարսկաստանի մէջ, պատժելու համար քիւրտ Մազրիկ ցեղը, որ 1896-ի ջարդերուն կոտորած էր 800 հայեր: Արշաւանքը կը համախմբէր 300 հայ կռուողներ, որոնք ջարդեցին Մազրիկ ցեղը, քանդելով անոր վրանատեղին, բայց խնայելով կիներու եւ մանուկներու կեանքը:

ՅՈՒԼԻՍ 27, 1983

ԼԻԶՊՈՆ ՀԻՆԳ

«Հայ Յեղափոխական Բանակ»-ի հինգ երիտասարդ անդամներ՝ Վաչէ Տաղլեան, Սարգիս Աբրահամեան, Սիմոն Եահնէեան, Սեդրակ Աճէմեան եւ Արա Քրճլեան, կը գրաւեն Լիզպոնի մօտ թրքական դեսպանատունը եւ ամբողջ հայութեան անունով պահանջք կը ներկայացնեն միջազգային կազմակերպութիւններուն՝ հայկական պահանջատիրութեան եւ Թուրքիոյ անպատիժմնալուն առնչութեամբ: Ոստիկանութիւնը շուտով կը պաշարէ դեսպանատունը ու կ՚առաջարկէ յանձնուիլ, սակայն հինգ հերոսները կը մերժեն անձնատուր ըլլալ ու կը պայթեցնեն չէնքը: Գիտակցօրէն ողջակիզումի արարքով, իրենց վճռականութեան պատգամը կը փոխանցեն ամբողջ աշխարհին:

ՅՈՒԼԻՍ 31, 1915

ՄՈՒՍԱ ԼԵՐԱՆ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԸ

Մուսայ Լերան բնակչութիւնը, աւելի պատուաբեր նկատելով տեղահանութեան հրահանգին անհնազանդիլը, Յուլիս 31-ին, կը սկսի լեռ բարձրանալ: 7 Օգոստոսէն մինչեւ Սեպտեմբեր տեղի կ՚ունենան հայ-թրքական բախումներ: 10 Սեպտեմբերին կը սկսի վերջին եւ հերոսական ճակատամարտը ուր խուժանը տեղի կու տայ եւ կը սկսի նահանջել: Երբ հայերու ուժերը գրեթէ սպառած են, Ֆրանսայէն օգնութեան նաւեր կը հասնին ու կը ռմբակոծեն թրքական դիրքերը: Մի քանի օր ետք, նոյն նաւերով հայ ժողովուրդը կը փոխադրուի աւելի ապահով վայրեր: Համաշխարհային Պատերազմի աւարտին, հայեր կը վերադառնան իրենց հողերուն վրայ, Ֆրանսական բանակի հովանաւորութեան տակ: Սակայն Ֆրանսան Մուսա Լերան շրջանը կը յանձնէ Թուրքերուն, եւ ժողովուրդը կը ստիպուի վերջնականապէս հեռանալ իր հողերէն:

ՕԳՈՍՏՈՍ 8, 1990

Հ.Յ.Դ. ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Երեւանի մէջ, Հ·Յ·Դ· Բիւրոյի ներկայացուցիչ ընկերներ Հրայր Մարուխեան եւ Հրաչ Տասնապետեան կը յայտարարեն թէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը կը վերադառնայ Հայաստան: Հարիւրամեայ կուսակցութիւնը, իր 70 տարուայ բացակայութենէն ետք, երկրորդ կեանքը կը սկսի հայրենի հողի վրայ, միշտ նպատակ ունենալով պայքարիլ՝ Միացեալ, Ազատ եւ Անկախ Հայաստանի կերտումին համար:

ՕԳՈՍՏՈՍ 10, 1920

ՍԵՒՐԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ ԿԸ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԻ

Սեւրի մէջ (Ֆրանսա) Թուրքիա եւ դաշնակիցները հաշտութեան դաշնագիր մը կը ստորագրեն, պաշտօնապէս ճանչնալով Անկախ Հայաստանը: Սեւրի դաշնագրի յօդուած 88-ով Թուրքիա կը ճանչնայ Ազատ Անկախ Հայաստանը: Իսկ յօդուած 89-ով Թուրքիա եւ դաշնակիցները Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ուիլսընին կը յանձնեն Հայաստանի սահմանագծումը, որ պիտի ընդգրկէ Էրզրումի, Տրապիզոնի, Վանի եւ Պիթլիսի վիլայէթները, ինչպէս նաեւ Սեւ Ծովու վրայ ելք մը: Հայաստանի Հանրապետութեան կողմէ դաշնագիրը կը ստորագրէ Աւետիս Ահարոնեան: Սեւրի դաշնագիրը հայ ժողովուրդին համար մեծ յաղթանակ մըն է, որովհետեւ ճանչցաւ Միացեալ եւ Անկախ Հայաստանի մը գաղափարը: Դժբախտաբար, Լօզանի դաշնագիրը ջնջեց այս գաղափարը:

ՅՈՒԼԻՍ - ՕԳՈՍՏՈՍ - ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՕԳՈՍՏՈՍ 14, 1896
ՊԱՆՔ ՕԹՈՄԱՆԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ
Հ.Յ.Դաշնակցութիւնը, ստիպելու համար եւրոպացիներու միջամտութիւնը հայկական նահանգներու բարենորոգման հարցին, կ՚որոշէ յանդուգն հարուածով մը գրաւել Պանք Օթոմանի շէնքը, որ Արեւելքի մէջ միջազգային ելեւմուտքի գլխաւոր հաստատութիւնն էր եւ ուր շատ մը եւրոպացիներ կ՚աշխատէին։ 1896 *Օգոստոս* 26*–ին, կէսօրէ ետք ժամը մէկին,* 26 *դաշնակցականներ կը գրաւեն դրամատունը։ Առաջին իսկ վայրկեաններուն, Բաբկէն Սիւնի, հրամանատարը, կը զոհուի։ Ղեկավարութիւնը կը ստանձնեն Արմէն Գարօ եւ Հրաչ Թիրեաքեան։ Անոնք շէնքին մէջ կը մնան* 14 *ժամ։ Եւրոպական դեսպաններ կապի մէջ կը մտնեն շէնքը գրաւող մարտիկներուն հետ, կը խոստանան անոնց ազատ արձակել եւ կը յաջողին զանոնք դուրս բերել շէնքէն։ Սակայն կեղծաւոր դեսպանները կը դրժեն իրենց խոստումները։ բարենորոգումներ տեղի չեն ունենար, իսկ յեղափոխականները կը ղրկուին Մարսէյլի բանտը, ապա՝ մաս մը Ժընեւ, մաս մըն ալ Պուէնոս Այրես։*

ՕԳՈՍՏՈՍ 23 ԵՒ 24, 1990
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀՌՉԱԿԱԳԻՐ
Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդը կը հռչակէ Անկախ պետականութեան հաստատման գործընթացի սկիզբը, որ կ՚ընդգրկէ հետեւեալ կէտերը։– ԽՍՀ այսուհետեւ կը կոչուի Հայաստանի Հանրապետութիւն, որ ունի իր դրօշը (Եռագոյնը), զինանշանը եւ քայլերգը։ Հայաստանի Հանրապետութիւնը ինքնիշխան պետութիւն է եւ միայն անոր սահմանադրութիւնն ու օրէնքներն են, որոնք կը գործադրուին Հայաստանի ամբողջ տարածքին։ Ան կը վարէ ներքին (քաղաքացիական իրաւունքներ, սեփական զինուորական ուժեր եւ տնտեսավարութիւն) եւ արտաքին (այլ պետութիւններու եւ միջազգային կազմակերպութիւններու հետ) անկախ քաղաքականութիւն։ Հայաստանի Հանրապետութիւնը կ՚ապահովէ խօսքի, մամուլի եւ խղճի ազատութիւն, բազմակուսակցական դրութիւն եւ իրաւապահ մարմիններու ու զինուած ուժերու ապաքաղաքականացում։ Պետական լեզուն է հայերէնը։ Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը ճանչնայ 1915*–ի Ցեղասպանութեան ճանաչումի աշխատանքներուն։ Վերոյիշեալ հռչակագրին վրայ հիմնուելով, Հայաստանի Հանրապետութիւնը պիտի որդեգրէ սեփական սահմանադրութիւն եւ օրէնսդրութիւն։*

ՕԳՈՍՏՈՍ 25, 1894
ՍԱՍՆՈՅ Ա. ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏ
1894*–ին, Թուրք կառավարութիւնը կը սաստկացնէ իր բնաջնջումի քաղաքականութիւնը, որու հետեւանքով կը պայթի Սասնոյ Ա. ապստամբութիւնը։ Սասունցիք թրքական բանակին եւ քիւրտ աշիրէթներուն դէմ կը կռուին քաջութեամբ, բայց թշնամին հետզհետէ նոր ուժերով կը պաշարէ Սասունը եւ անխնայ կը կոտորէ անզէն ու անպաշտպան ժողովուրդը։ Սասնոյ այս առաջին ապստամբութեան ղեկավարն էր Համբարձում Պօյաճեան, որ հետագային ձերբակալուեցաւ, աքսորուեցաւ ու չարչարանքներու ենթարկուեցաւ։*

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 29, 1915
ՈՒՐՖԱՅԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԸ
Մկրտիչ Եօթնեղբայրեան, չհաւատալով թրքական սահմանադրութեան եւ թուրքերու խոստումներուն, Ուրֆայի Դաշնակցութեան ընդհանուր ժողովին մէջ կ՚առաջարկէ երիտասարդ թուրքերուն հետ չգործակցիլ եւ ապաւինիլ զէնքի ուժին։ Ուրֆայի Դաշնակցութիւնը կ՚որդեգրէ Եօթնեղբայրեանի ծրագիրը ու բանակ կը կազմէ Ուրֆայի 30 000 *հայերով։* 29 *Սեպտեմբերին կը սկսի Ուրֆայի հերոսամարտը Եօթնեղբայրեանի ղեկավարութեամբ ու կը տեւէ մինչեւ Հոկտեմբերի վերջը, մինչեւ հայ մարտիկներու վերջին շունչը։ Կիրակի,* 23 *Հոկտեմբերին թրքական զօրքը կը տիրանայ Ուրֆայի ամբողջ հայկական թաղամասին։*

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 23, 1890
ԿՈՒԿՈՒՆԵԱՆԻ ԽՈՒՄԲԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔ
Սարգիս Կուկունեան, Թիֆլիսի մէջ իր շուրջ կը հաւաքէ երիտասարդներ ու զանոնք կը զինէ, նորակազմ Հ.Յ.Դ.–ի օգնութեամբ։ Սեպտեմբեր 23*–ին, խումբը, մօտ* 100 *հոգի, կ՚անցնի ռուսական սահմանը եւ կը մտնէ Երկիր։ Խաթ գիւղի մօտ բախում մը տեղի կ՚ունենայ քիւրտերու հետ։ Սահմանի միւս կողմէն, ռուս զօրքերը կը կրակեն խումբին վրայ։ Կուկունեան կը հրահանգէ իր զինուորներուն նահանջել դէպի ռուսական հող, դէպքին պատասխանատուութիւնը իր վրայ առնելով։ Այս ձեւով,* 60-70 *հոգի կ՚ազատին, մնացեալը կը ձերբակալուին ռուսերու կողմէ եւ կը դատապարտուին տաժանակիր աշխատանքի, իսկ Կուկունեան՝ ցկեանս աքսորի։ Կուկունեանի անունը, անոր արշաւանքը, աքսորն ու տառապալից կեանքը, ազդանշան եղան յեղափոխութեան սկզբնաւորութեան համար եւ տիպար դարձան հետագային երկիր անցնող մարտիկներուն համար։*

ԲԺ. ՅՈՎՍԷՓ ՏԷՐ ԴԱՒԹԵԱՆ

Դաշնակցութեան ուժի բարոյական կառոյցը դարբնողներէն Յովսէփ Տէր Դաւթեան ծնած է Թիֆլիս, 1870-ին: Երկրորդական ուսումը ստացած է իր ծննդավայրին մէջ, ապա մեկնած Մոսկուա, ուր բժշկական համալսարանի ակնաբուժական ճիւղը աւարտած է 1903-ին, առաջնութեան մրցանակով:

Երիտասարդ տարիքին մասնակցած է ուսանողներու յեղափոխական շարժումներուն եւ ազդուած՝ ռուսական «Նարոտնայա Վոլիա» կազմակերպութենէն:

Մասնակցած է 1898-ի Դաշնակցութեան ընդհանուր ժողովին:

Ծայրայեղօրէն գաղտնապահ, Տէր Դաւթեան կը գործէր անշշուկ: Անծանօթ մնացած է մեր ժողովուրդին, նոյնիսկ Դաշնակցութեան լայն շարքերուն: Խօսելու ձիրք երբեք չունէր, կարելի է ըսել «լռութեան մարմնացում»ն էր: Հազուադէպօրէն կը գրէր, բայց դիտող ու սրատես միտք ունէր: 1905-ին գրեթէ իր ուսերուն վրայ ինկած էին Բիւրոյի աշխատանքները եւ ինքն էր որ կապ կը պահէր երկրի եւ արտասահմանի հետ: Եղած է նաեւ Դաշնակցութեան դատական ատեանին նախագահ:

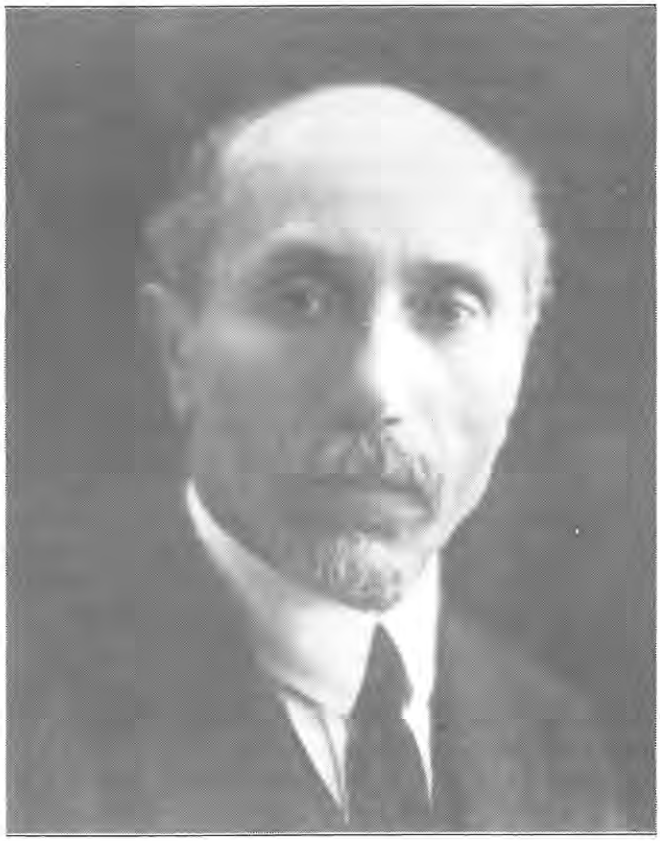

«Իր կեանքի ամբողջ տեւողութեանը մնաց ամենահաւատաւոր, ամենանուիրուած, ամենայարգուած եւ ամենասիրելի անձնաւորութիւնը ամբողջ Դաշնակցութեան մէջ:»

ՀԱՄՕ ՕՀԱՆՋԱՆԵԱՆ
«Յուսաբեր», 7 *Յուլիս* 1946

Հայ-թաթարական կռիւներէն ետք, կը բանտարկուի: Ազատ արձակուելէ ետք՝ 1908-ին կ'երթայ Վան, ապա կը հաստատուի Կարին:

Ռոստոմի թելադրանքով կը համաձայնի ընտանիք կազմել: 1911-ին կ'ամուսնանայ ուսուցչուհի Օր. Սաթենիկ Պարտիզպանեանի հետ եւ հետագային կ'ունենայ երկու մանչ զաւակներ:

Հայաստանի Հանրապետութեան հաստատումէն ետք, իբրեւ Խորհրդարանի անդամ, Թիֆլիսէն Երեւան կը փոխադրուի:

Հայաստանի խորհրդայնացումին կը բանտարկուի նախարարական կազմին հետ, եւ կ'ազատուի Փետրուարեան ժողովրդական ապստամբութեան շնորհիւ: Կ'անցնի Պարսկաստան, ապա Փարիզ:

Մահացաւ 9 Յուլիս 1946-ին եւ թաղուեցաւ Շաւիլի գերեզմանատունը: Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Յուլիս 12-ին:

«Ես զարմացած ու ապշած էի· չգիտէի թէ լռութիւնը կարող է այսքան խօսուն լինել:»

ՎԱՀԱՆ ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ
«Յուսաբեր», 27 ՅՈՒԼԻՍ 1946

Դաշնակցութեան Բիւրոյին կողմէ դրուած էր ծաղկեպսակ մը, հետեւեալ արձանագրութեամբ·

«Մեր վաղեմի, անբասիր, եռանդուն ընկերոջ, մտերիմ՝ Քրիստափորի, Սիմոն Զաւարեանի եւ Ռոստոմի»:

Տէր Դաւթեան առանց աղմկայոյզ ճառերու զօրաւոր հեղինակութիւն մըն էր, որովհետեւ իր արդարամտութեան կողքին ունէր նաեւ անձնուէր հոգի մը:

Տէր Դաւթեանի մահով Դաշնակցութիւնը կորսնցուց իր անձնուէր, լռելյայն գործիչներէն մին:

Քաղեց՝ ՌԱԶՄԻԿ ՔԷՇԻՇԵԱՆ
Լեւոն Շանթ

ՀԱՅ ՀԵՐՈՍՈՒՀԻՆԵՐ

«Ապրելով եւ շնչելով գաղափարական բարձր մթնոլորտի մէջ, յեղափոխական հայուհիին երջանկութիւնը կը կայանար տառապեալ հայ ժողովուրդին վերածընունդին եւ ազատութեան կարելիութիւնը լոկ երազէ մը իրականութեան վերածելուն մէջ: Յեղափոխական հայուհին պէտք է ունենար երկաթէ կամք եւ քարէ սիրտ՝ վտանգները արհամարհելու համար, պէտք է գաղտնապահ ըլլար, շրջահայեաց, միշտ պատրաստ ամէն տեսակ պատահարներ դիմագրաւելու համար. պէտք է միշտ բարձր բռնէր իր կազմակերպութեան նուիրական դրօշը, որուն երդում ըրած էր ազնուօրէն եւ անխարդախ կերպով ծառայելու:» կը գրէ Սոնա Զէյթլեան:

Մենք մէկէ աւելի հերոսուհիներ ունեցած ենք, որոնք մասնակցած են յեղափոխական զանազան ձեռնարկներու, հայ-թաթարական ընդհարումներու, Տարօնի, Վասպուրականի, Ուրֆայի, Շապին-Գարահիսարի, Ճեպէլ Մուսայի հերոսամարտերուն: Յեղափոխական առաջին հայուհիներէն եղած է Մարիամ Մակարեան:

ՄԱՐԻԱՄ ՄԱԿԱՐԵԱՆ

Յեղափոխական ծածկանունն է Մարօ: Ծնած է 1872-ին: Որբ ըլլալուն պատճառաւ, իր եղբայրներուն մօտ մեծցած է: Ուսումը ստացած է տեղական դպրոցին մէջ: Աշակերտական շրջանէն իսկ, Մարօ մասնակցած է հայրենասիրական խմբակներու, հաւաքոյթներու: Հակառակ իր նուրբ կազմուածքին, ունէր հզօր կամք. հակառակ կաղ ըլլալուն, ունէր զուարթ բնաւորութիւն:

Ան միացաւ դաշնակցութեան շարքերուն անոր հիմնադրութեան թուականէն: Իր երազն էր Երկիր անցնիլ եւ հոն յեղափոխական գործօն կեանք վարել: Այդ պատճառով ալ, 1894-ին անցաւ Պարսկաստան իբրեւ ուսուցչուհի եւ յեղափոխական գործիչ: Հոն զբաղեցաւ մանաւանդ Երկիր մեկնող կամ Երկիրէն վերադարձող հայդուկներով: Ինքն էր որ կը պատրաստէր անոնց հարկաւոր իրերը եւ կը զուրգուրար անոնց վրայ՝ իբր քոյր: Մասնակցեցաւ զէնք փոխադրելու աշխատանքին:

Մարօ իր տունը վերածած էր պահեստի մը Դաշնակցութեան զէնքերուն ու փամփուշտներուն համար, ուր կը թաքնուէին նաեւ կառավարութենէն հետապնդուած ընկերներ:

Մարոն ծանօթացաւ Արիստակէս Զօրեանի (Կարօ) որ Ռոստոմի եղբայրն էր: Կարօ զէնքի արհեստանոցին հիմնադիր քաջ գինուոր մըն էր. երկուքը անկեղծ սիրով մը կապուեցան իրարու: 1896-ին, երբ կը ծրագրուէր եւ կը կազմակերպուէր Խանասորի արշաւանքը, Կարոն դէմ էր այս գաղափարին, մտածելով որ ուժերու ապարդիւն վատնում է: Բայց Մարօ կը կարծէր, որ իրենց սէրն էր որ Կարոյին արգելք կ'ըլլար եւ կը պայմանաւորէր իր ազատ յեղափոխականի գործունէութիւնը: Անշուշտ որ այդ տպաւորութիւնը սխալ էր:

1896-ին Մարոն գնաց Սալմաստ եւ օժանդակեց նախապատրաստական աշխատանքներուն: Դեկտեմբեր 2-ին, ընկերները անձնասպան գտան Մարոն իր սենեակին մէջ: Ձգած էր հետեւեալ նամակը.

«Դու՛, որ Հայաստանի ազատութեան գործը գերադասեցիր, քան իմ եւ քո անձնական երջանկութիւնը, դու՛, որ սէրդ զոհեցիր աւելի բարձր գաղափարական սէրի, կատարիր խօսքդ՝ անձդ զոհ դիր հայրենեաց սուրբ սեղանի վրայ: Լեցուիր թունաւոր վրէժխնդրութեամբ Բարկէն Սիւնիի նման: Կատարիր վերջին կտակս. դրանով միայն կը հանգստանան ոսկորներս գերեզմանի մէջ: Ես այնքան քաջութիւն ունեցայ, որ կարողացայ կրակի տալ քո նեռից բոլոր նաւերը: այսուհետեւ դու բոլորովին ազատ ես. գործի՛ր: Ների՛ր ինձ: Բիւր համբոյրներ: Վերջին բարեւներս ընկերներին:»

Մարոյի մահէն ետք, Կարոն շատ յուսահատ էր եւ հոգեպէս կը տառապէր: Կեանքը անիմաստ կը թուէր իրեն: Ան մասնակցեցաւ Խանասորի արշաւանքին: Կռուեցաւ արիաբար, կռուեցաւ, սպաննուեցաւ եւ վերստին միացաւ այն աղջկան, որ քաջութիւնը ունեցած էր իր կեանքը զոհելու, հաւատարիմ մնալու համար իր գաղափարներուն:

Հայ հերոսուհիներուն գծած ուղին բարեբախտաբար կը շարունակուի մինչեւ այսօր, եւ անոնց անմահ ոգին կ'ապրի Արցախի մեր համեստ հերոսուհիներուն մօտ, որոնք, արեան գնով, կը շարունակեն պաշտպանել իրենց ափ մը սրբազան հողը:

ԹԱՄԻԿ ՇԱՄԼԵԱՆ
Լեւոն Շանթ

Աղբիւր.- «Հայ Կնոջ Դերը Հայ Յեղափոխական Շարժման Մէջ», Սոնա Զէյթլեան, 1968:

THE NEW DEMOCRATIC PARTY OF CANADA

Editor's Note: This is the second in a series of articles on the major federal political parties in Canada. We hope these articles will inform our readers on the choices available to them.

ARDZIV has interviewed Mr. Hratch Aynedjian, a member of the New Democrat Party (NDP). Hratch was born in 1964, in Lebanon. He joined the NDP in the early 1980's. He first worked with the youth, and became the treasurer of the Ontario New Democratic Youth (ONDY) in 1988. In 1987, he was elected to Scarborough-Ellesmere provincial riding executive. He has held various positions in both executives, such as Treasurer, fundraiser, ethnic liaison, youth liaison and municipal affairs. He attended the first ever NDP youth convention in Winnipeg, where was organized NDP youth across Canada. Hratch organized a youth group in Scarborough but it no longer exists. He has worked in many elections, and during the last federal election, he was the Chief Financial Officer. Presently he works and attends school part time. He is an assistant to David Warner, (Scarborough-Ellesmere NDP), who is the Speaker of the Ontario Legislature (Fourth highest ranking job in Ontario). Hratch is presently studying to write the LSAT Test, to gain addmittance to law school in the future. This year, he is the president of his riding executive, a member of Ontario NDP fundraising committee, and also the chairperson of the Scarborough Municipal NDP fundraising committee.

What is the political ideology of the NDP?

The main ideology of the NDP is to achieve social equality. The other main issues that New Democrats are predominant in are: the environment, equality between sexes, human rights, youth and seniors' issues and labour relations. The fundamental difference between the NDP and the other four federal political parties is that over the years, the NDP has distinguished itself as the only party that fights for the ordinary Canadians and promises social programs before an election with the full intentions to keep them after the election.

Explain us the structure of the NDP.

At the Biennial Convention, we elect a Provincial Executive which includes a Provincial Secretary, a Provincial Leader and Federal Council Delegates. The Provincial Executive leaves routine administration to the Administrative Committee. It also supervises other Executive committees, such as Policy Reniew, Fundraising, Policy & Resolutions, Constitution, Environment, and the Editorial of The Democrat.

The youth in the NDP is the most charismatic part of the party. Many resolutions have been initiated by the youth. We are always the most organized at any convention or council meetings. In fact, the strong youth support was critical in the 1989 Federal Leadership Convention victory of Audrey McLaughlin.

In the past years membership in ONDY has been increasing by few hundreds yearly. Last year, for the first time in Ontario's history, there was an active NDP organization in every large educational institution. No other political party could boost that claim, not even Amnesty International.

How can someone become a member of the young NDP?

The only requirement is that a person should not be a member of another political party.

How does the NDP respond to the Armenian cause?

The NDP is the most responsive to our cause. It is the only party that has passed a resolution in favour through federal council. Provincially, in Ontario, it has improved since the Peterson era. Peterson was close to the Armenian community before he was elected. But he refused to cooperate with us after he became premier. The Bob Raie administration is still in support of our cause.

Should Armenian Canadian youth be involved in Canadian political parties? Why?

Yes, Armenian youth should be involved in political parties. Because if nothing else, it would drastically increase our status with the Canadian political parties, thus improving our cause and that of our communities in Canada.

Why should Armenian Canadian Youth choose to be envolved in the NDP?

In my opinion, the NDP has proven itself as the most progressive in its outlook on life and freedoms. Throughout its existance, it has initiated programs and crown corporations such as universal medicare, universal pension, Petro-Canada, Air Canada and many more. The accomplishments and the vision that this party has for Canada is what distinguishes Canada from the rest of the world, especially from its powerful neighbour in the south.

Thus, the choice is yours to make: you could choose CANADA and the NDP, or the REST.

My biases are quite apparent in my above answers. But to put it simply I strongly believe in the NDP philosophy, empathize with the causes, while making sure that they empathize with our cause. If few more of us would do the same, Canada just might be a kinder place for all of us to live in, while waiting for a final resting place for our scattered people. United Free Armenia.

LAKE DISAPPOINTMENT

Yagga[1] Googana[2]!
Yagga Googana!
Yagga Googana!

Lubra[3] tongued vigorously

Expediting
Excavating
The endless arid highway
A shadeless Hell of undulating red dunes
That were once so maudlin
To her nomadic ancestors
The sky heroes of mystic dreamtime
That shaped this landscape
Before the white man's

Pilfer
Greed
Its
Utmost
Lust
For
Money
Money
And
More
Money

To prosper
Quench its thurst
Explore
Settle
To become
The
Silver tail
To permanently
Scar
The skies with a meteor
Of
Dollar signs
Dangling
Hollow
Sharp as the Devil's teeth
To rattle nature's pan
To see the rains peg out
Unseen
Silent
As the wild turkey
That once roamed the plain

To
Yagga Yagga
The
Lubra
That calls forth
The
Man made
Cyclone
That strays
Brine
Inland
From the sea.

RAFFI MAGHAKIAN
Simon Zavarian

1. Yagga: an Aboriginal term meaning quiet. 2. Googana: rain. 3. Lubra: a married woman.

ARDZIV

V.J.
Levon Shant

The caged Eagle
Always fights for its lost liberty.
Despite the blood, the pain,
The tears, the many years lost,
It is still
Fighting,
Demanding,
Protesting,
Struggling,
Fighting
To be free...

Free to fly
To its own lost faraway skies,
Free to reunite
With its brothers
And communicate in its foreign tongue,
Free in nature:
Its homeland.

Everytime I look in the mirror
Not only do I see a young Armenian
Forced away from her homeland,
But also
A strong and powerful
Caged Eagle.

CONDEMNING INJUSTICE...!!!

On May 15th a rally was held in front of the Soviet consulate in Montreal, to protest the deportations of Armenians from Martunashen and Kedashen, villages situated to the north of Karabagh, largely populated by Armenians. The rally was organized by the Armenian National Committee of Quebec.

Close to 500 people participated and displayed the overall disgust felt by Armenians living in Canada at the treatment prescribed by the Gorbachev government to Armenians living in Karabagh and its surrounding areas. After close to an hour and a half of chanting and peaceful protest, the riot squad of the Montreal Urban Community Police, bearing riot gear and nightsticks, moved and started to push the crowd from the front of the consulate down the street. At the forefront of the protest were young Armenian students who bore the thrust of the police brutality. While the police were continuing to frivolously use their sticks, the youth present at the rally did not back down. Skirmishes resulted and two youths were arrested.

KHOREN DIMITIAN
Levon Shant

Օթթաուա, 24 *Ապրիլ* 1991·

Նկարներ՝ ՀՐԱՅՐԻ

THE ARMENIAN STUDENTS ASSOCIATION OF TORONTO

The Armenian Students' Association of Toronto would like to acquaint you with our organization's activities this year. First founded here in 1971, the A.S.A. brings together over 250 students of Armenian descent in universities and colleges across Ontario. Central to the mission of the A.S.A. is the fostering of Armenian affairs in a cultural, historical, and social context within the student/faculty community.

The introduction of Armenian culture and history to the academic community is particularly important. With this in mind, the A.S.A. sponsered an important exhibit entitled «Armenia, Cradle of Civilization», which took place in the Roberts Library of the University of Toronto, during the entire month of September. It described Armenian history, architecture, religion, literature, costumes and art, generating great interest in the university and Armenian community. During the month of January, two cultural displays on a smaller scale featured a bake sale, video presentation and book display/sale. An Armenian Awareness Month was organized in April which included letter writing to the media, lectures, movies, a youth forum, and more addressing issues affecting us today. Then, in September 1991, a major conference on the Southern Republics of the USSR will bring together academics from the U.S. and Canada for a timely and influential event.

Regular social events have brought members together to meet in a more relaxed setting. In December, a showing of Atom Egoyan's film «Family Viewing», and in February an A.S.A. Dance at Mr.K's dinner-dance place, were very successful. This month, an evening at Yuk Yuk's comedy club promises to be a riot.

Other events focused on sharing experiences between members relating to academic life, and geared to Armenian youth. Thus, in December, two students who spent last summer working in Armenia with the Land and Culture Organization described their experiences with a slide presentation. The following month, a presentation was done on the Armenian Studies Summer Program in Venice. Earlier this month, an informative session was held where Armenian graduate students talked about their work and answered questions on graduate and professional school programs. Finally, individual members are encouraged to advertize, through the A.S.A., events going on in the community that they are directly involved in such as photo exhibits, concerts, or dances.

For further information call Ani (416) 492-8625 or Evelyne (416) 321-1332, or write to the A.S.A. at 147 Belinda Square, Scarborough, Ontario, Canada M1W 3M1.

ANI ARMENIAN
EVELYNE GHARIBIAN
A.S.A. Executives

«THE ROUTE TO SUCCESS»

What is the recipe for a «successful chapter»?

That is a good question. I do not think anybody or any chapter has an answer. If one knew the answer to the question, there would be no problems arising within the chapter. Although it is highly unlikely to prevent problems from occuring, there are steps we can take to avoid some of them at the very least.

An organization cannot run on its own, or by just one or two of its members. Working as a whole, you can accomplish so much more than by working alone. By giving each member a specific job, it gives that person a sense of responsability and a feeling of belonging to the chapter.

Working together is a very important step to success, but before you can do that, there is one very important quality that you must possess — COMMUNICATION ! Without communicating with each other, it is almost impossible to get a job done in an organized manner. By communicating with one another, things could run more smoothly and the job would get done quickly and efficiently.

Once you have strengthened your communication skills within the chapter, you now have to start working on the other relations. For example, working on relationships with your sister chapters, other organizations within your community, etc. It is their support that you are going to need when putting on a dance, a charitable event, or even when you are facing problems that you cannot deal with by yourselves.

I can go on and on with this particular subject, but what it all boils down to is:

*Communication
*Working together as a whole
*Interchapter relations
*Community support
*Success must come within yourself

Each member must want it within himself to make his/her chapter a success. Success does not happen on its own, and no one can force you to do anything you do not want to do. Just remember, the size of the chapter, or its budget account, does not determine how successful your chapter is. It is up to you on how much of a success you want it to be.

«When there is a will, there is a way»

Taking all of the above into consideration, the Haratch chapter will concentrate on making the upcoming year as successful as it can be. With the opening of the new Armenian community center, what better reason to reach for the top!

TALIN KASHSHIAN
Haratch

THE ROLE OF TODAY'S YOUTH IN THE ARMENIAN COMMUNITY

Many of us, at one point or another, have been part of a youth group representing various interests such as political, social or ethnic. All youth groups have their share of active and passive members where each member is just as valuable as the other. Every individual has something to offer, and in return, something to learn.

Youth groups allow for young, ambitious and creative individuals to crystallize as a powerful force. A force which will eventually lead our community. Thus, maintaining continuous interest and involvement of each youth in the Armenian community should be the primary objective of any youth group or committee. Youth should be encouraged to participate in as many ways as possible so that it remains within the community. From this, it becomes apparent that today's youth, whether raised in Canada or elsewhere, must be shaped and molded to pursue such a path. Occasionally, someone, especially from the youth, steps out of this path. The solution is not to delay or put off the problem, but to face it and solve it. Those who step out of line, must realize that accepting ones mistakes, builds up a stronger character, and provides a learning experience.

The role of the Armenian youth in our community must not be overlooked, for the younger generation which learns by observing the present leaders, will be taking over in the future. Considering the reality that we are few in numbers, solidarity is an important method of maintaining and preserving our culture and this must be emphasized especially in the youth. Each individual from whatever particular background he or she may be, while living in the diaspora must have some affiliation with the Armenian community. The youth may be very easily lost. Maintaining its presence and participation is a challenge every group or committee faces.

MARIANNE DAVITJAN
Simon Zavarian

ՍԵՄԻՆԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑՆԵՐ

Մայիս 18-ի շաբաթավերջին, համագանատական Բ. սեմինարի ընթացքին, «ԱՐԾԻՒ» Պարբերաթերթի խմբագրակազմը կազմակերպեց աշխատանոց մը , որպէս նիւթ ունենալով այսօրուան եւ վաղուան Հայաստանը: Ահաւասիկ կարգ մը խումբերու վիճաբանութեան արդիւնքները:

Մայիս 18-20 շաբաթավերջին, Համիլթընի Արարատ մասնաճիւղի ընկերներս մասնակցեցանք Կեդրոնական Վարչութեան կազմակերպած համագանատական երկրորդ սեմինարին, Ալիսթընի մէջ: Գանատայի միւս մասնաճիւղերէն եկած ընկերներու հետ անցուցինք շատ ուրախ եւ յիշատակելի երեք օրեր:

Շատ լաւ հաւասարակշռուած էին ընկերային եւ դաստիարակչական բաժինները: Ցերեկները, մեր ժամանակը կ'անցընէինք դաստիարակչականներու հետեւելով եւ աշխատանոցներուն մասնակցելով: Իսկ իրիկունները, խմբային խաղերով, խարոյկի շուրջ ազգային յեղափոխական երգեր երգելով գիշերը կը լուսցնէինք:

Այս սեմինարէն մեր մտքերուն մէջ դրոշմուած մնացին մի քանի անմոռանալի յիշատակներ.

1.- Լեւոն Մարաշլեանի դաստիարակչականը, որպէս նիւթ ունենալով Թուրքիան եւ անոր ներկայ քաղաքականութիւնը հայկական հարցի ճանաչման վերաբերեալ:

2.- Ընկերային շատ մօտ եւ խանդավառ մթնոլորտը:

3.- Ճերմակ գոյնով, շատ «համով» ըմպելի ջուրը, եւ ճանճէ աւելի մեծ մժեղները:

4.- Անշուշտ պէտք չէ մոռնալ Թորոնթոյի ընկերներուն պատրաստած համեղ ճաշերը:

Նման սեմինարներ առիթ կը ստեղծեն Գանատայի տարածքին բնակող երիտասարդականները քով-քովի բերելու եւ բարեկամութիւն մշակելու: Կը փափաքինք որ նման սեմինարներ անպայման կրկնուին:

ԱԼԻՍԸՆ ՃԵՆԱՊԵԱՆ
Արարատ

Սփիւռքահայութիւնը պէ՞տք է որ իրաւունքը ունենայ քուէարկելու Հայաստանի ընտրութիւններուն եւ հանրաքուէներուն:

Ընտրութիւն.

Ընտրելը ազգայինի մը պարտաւորութիւնն է հանդէպ կառավարութեան: Այս կէտէն մեկնելով, խումբիս մեծամասնութիւնը դրական որոշում ունեցաւ:

Իսկ ընկեր մը ժխտական պատասխանեց, մեկնելով այն հիմնական մտահոգու թենէն որ սփիւռքահայը պիտի չկարենայ ընտրել ճիշդ կացութեան տէր անձը:

Հիմնուելով պարտաւորութեան սկզբունքին վրայ, բաղաքացին պէտք է ունենայ իրաւունքը ընտրելու: Երբ ունեցաւ իրաւունքը, հետեւաբար այլեւս որպէս դեմոկրատ կառավարութեան Ազգային իր կարծիքը կը ներկայացնէ, ընտրելով նախընտրած անձը:

Հանրաքուէ.

Հանրաքուէն առնելով իր ամբողջական իմաստով, խումբս կարծիք խտացուց այն համոզումին վրայ, թէ սփիւռքահայը պէտք է իրաւունք ունենայ հանրաքուէ ընելու բոլոր մարզերուն մէջ, բաղաքական հարցի մը նկատմանբ, տնտեսական, ընկերային, մշակութային, կրօնական հարցի ուղղութեամբ: Եւ ոչ թէ հայրենիքի ղեկավարութիւնը միայն որոշէ, թէ ի՞նչ ուղղութեամբ հանրաքուէ պիտի կատարուի կամ ոչ:

Հանրաքուէի այս ըմբռնումով, Սեպտեմբեր 21, 1991-ի Խ. Միութենէն հեռանալու կամ չհեռանալու որոշումը, խումբս անհրաժեշտ եւ կարեւոր հարցերէն մէկը նկատեց: Երկրի մը նակատագիրը հայրենիքէն ներս ապրող 3 միլիոն ժողովուրդին չի պատկանիր միայն, այլ նաեւ՝ սփիւռքի մէջ տարածուած հայութեան:

ԳՕԳՕ, ՆԱՆՈՐ, ՆՈՒՇԻԿ,
ՊԵՐՃ, ՍՕՍԻ.

Նկատի ունենալով Հայաստանի ներկայ վիճակը, սփիւռքահայութիւնը պէ՞տք է որ աշխատի փոխելու Հայաստանցիին ապրելակերպն ու մտածելակերպը: Եթէ այո, ի՞նչ ձեւով: Եթէ ոչ, ինչու՞:

It is our undeniable right to be interested in Armenian issues. The diaspora has a right to voice its opinion and to have a say. However, the decisions of Armenia ultimately lie with the Republic concerning Armenian affairs.

A way of changing the way of thinking of the Republic is through education. Sending teachers, donating modern technology, money and resources (books) are ways to aid the educational process. However, our commitment must not end there. We cannot temporarily stop the bleeding. We must teach the Republic in every aspect we know how: agronomy to medicine. We must teach the new innovative ways of working so that they in turn can teach future generations. Education will be the building block which will help evolve one day an Independant Armenia to prosper in the world community.

We must, as Armenians, sacrifice our personal needs, for the needs of Armenia. Only in this way will we be able to secure a healthy independant Armenia for generations to come.

However, we cannot forget our socialist ideology which always remains as a guarding force for our actions. Our socialist principles and beliefs need to be maintained in order to ensure that future growth be based on equal standards.

ALEX, HRAIR, KHOREN, LEVON, MINAS, TALINE G., TAMAR K.

Նկատի ունենալով որ Հ.Յ. Դաշնակցութիւնը եւ Հայրենի ժողովուրդը դէմ են հայ-թուրք տնտեսական կապերու, ո՞ր երկիրներուն հետ տնտեսական կապեր պէտք է հաստատէ Հայաստանը: Տալ գործնական առաջարկներ:

Without access to a port and considering the high expense of air cargo, trade is only possible over land through a neighboring country. Turkey, being unacceptable, and given the state of war that exists between Armenia and Azerbaijan, the only two choices left are Iran and Georgia.

Georgia is a country of Christian religion, it is also seeking economic independance from Moscow. By trading with Georgia, access to port is made possible for Armenia. But, Georgia has territorial disputes with Armenia and suffers from negative Soviet influence.

Iran is historically the lesser of the evils that surround Armenia. It has a damaged economy and is in need of help. There is a large Armenian population in Iran that could serve as a link. But Iran has also a large Azeri population and would not wish to provoke a rebellion. Iran is an Islamic country with not much sympathy for Christian people.

In addition to trade, technological exchanges, for example research and developement can be an area where Armenia can cooperate with Western countries. These types of economic relations are not as prone to blockades. Countries such as England, Canada, France and the US have sizeable and well established Armenian populations. Ultimately, however, Armenia must find a great number of baskets to place its eggs in.

ALINA, ALISON, ANDRE, DIANA, GARINE, RAFFI A., SYLVA P., TALIN K.

Պէ՞տք է որ Հայաստանի կառավարութիւնը անմիջապէս մտահոգուի պատմական Հայաստանի հողերը վերամիացնելով: Եթէ այո, ի՞նչ միջոցներով: Եթէ ոչ, ի՞նչ պատճառներով:

We don't think the Armenian Government should preoccupy itself primarily with the question of historic bonds, except for the case of Karabagh. Our reasons are as follows:

THE KARABAGH ISSUE: Armenian boundaries do not exist as a whole without the reunification of Karabagh to Armenia. Karabagh is a more important priority because blood has already been shed in this region. The invasion of Soviet troops such as in Kedashen and other villages is an urgent matter and therefore, should be dealt with as efficiently as possible.

STRENGHTENING PRESENT ARMENIA: Meanwhile, the Armenian Government should try to improve the economy of the country and solidify the national security of the lands that are already controlled including Karabagh. Also, our independance should be recognized by the central Soviet Government and foreign countries. Once these steps are completed, then, and only then, the government should put all its energy into claiming the rest of the historic lands in Eastern Turkey, such as Van, Moush, and parts of other Soviet Republics.

ARAM, KEVO, NATALIE S., SHANT B., SHANT D., SILVIA, SIRAN

Mathematical challenge

WIN A SURPRISE! Test your math skills. Participants can send the solution of this problem to the address on page 2.

A PROTECTED PLANET

Here is the secret plan of a planet's protection zone. Until now, many visitors have perished because they had chosen the wrong password to enter. When you visit this fortified castle, at the starting line, you must choose a password, which is a number between 100 and 200. You must follow the given path and execute each operation. At the end, you must rediscover the same number you started with, or else you will be crushed...

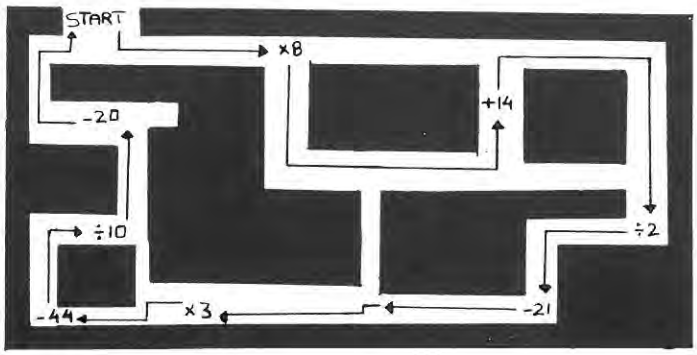

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մեր անցեալ թիւի թուաբանական մրցումի շահող ընկերներուն՝ Լեւոն Շանթ մասնաճիւղէն

1.- ԱՐԱՄ ԱՃԷՄԵԱՆ
2.- ՎԻՔԻ ՃՈՒՐԵԱՆ

Խնդիր 1

Վագր մը եւ Առիւծ մը կը մասնակցին մրցումի: Անոնք պիտի վազեն հարիւր մեթր ուղիղ եւ ապա պիտի վերադառնան: Իւրաքանչիւր ոստիւնին Առիւծը կը կտրէ երեք մեթր, իսկ Վագրը երկու: Բայց Վագրը, Առիւծին երկու ոստիւնին դէմ կը կատարէ երեք ոստիւն: Ո՞վ կը շահի մրցումը:

Լուծում.- Առիւծը 34 ոստիւնով կ'ընէ 102 մեթր ու կը վերադառնայ: Վագրը 50 ոստիւնով կ'ընէ 100 մեթր ու կը վերադառնայ: Վագրին ընդհամէնը 100 ոստիւնին փոխարէն, Առիւծը պէտք է ըրած ըլլար 66.7 ոստիւն, հաւասարելու համար անոր: Սակայն, Առիւծը մրցումը կը վերջացնէ 68 ոստիւնով: Ուրեմն, Վագրը համեմատաբար աւելի քիչ ոստիւն ընելով կը շահի մրցումը:

Խնդիր 2

Պրն. Հացագործեան, Պրն. Ատաղձագործեան եւ Պրն. Ներկարարեան կ'աշխատին որպէս հացագործ, ատաղձագործ եւ ներկարար, բայց ոչ մէկը ունի իր անուան գործը: Եթէ Տիկ. Ատաղձագործեան հացագործին քոյրն է, ի՞նչ կ'աշխատի Պրն. Ներկարարեան:

Լուծում.- Եթէ Տիկ. Ատաղձագործեան հացագործին քոյրն է, իր ամուսինը, Պրն. Ատաղձագործեան, հացագործ չի կրնար ըլլալ: Առաւել, Պրն. ատաղձագործեան ատաղձագործը չի կրնար ըլլալ: Ուրեմն, Պրն. Ատաղձագործեան ներկարարն է: կը մնան ատաղձագործն ու հացագործը, որոնք նոյնպէս իրենց անուան գործը չունին: Հետեւաբար, Պրն. Հացագործեանը ատաղձագործն է, իսկ Պրն. Ներկարարեան հացագործն է:

Մեր շնորհակալութիւնները կը յայտնենք բոլոր անոնց որոնք իրենց մասնակցութիւնը բերին այս խաղին: Յաջողութիւն կը մաղթենք այս թիւի խաղին մասնակցողներուն:

ՊԱՀՈՒԱԾ ԲԱՌ

ՊԱՀՈՒԱԾ ԲԱՌ՝ 12 ԳԻՐ
ՆԻՒԹ՝ ՊԱՆՔ ՕԹՈՄԱՆԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ

Բ	Բ	Մ	Ի	Ո	Կ	Ա	Ռ	Ա	Տ	Յ	Ա	Խ
Ա	Մ	Ա	Ա	Մ	Ի	Ո	Տ	Ա	Ջ	Ա	Ջ	Ի
Ջ	Ժ	Ի	Ի	Կ	Ր	Ե	Լ	Ն	Ն	Յ	Դ	Ս
Ն	Ո	Ի	Ո	Թ	Ս	Ո	Ի	Հ	Է	Տ	Ա	Տ
Ա	Ր	Հ	Ր	Ռ	Ա	Ի	Ո	Ե	Ս	Ն	Ր	Ս
Ե	Լ	Ե	Ի	Ա	Ն	Մ	Մ	Ր	Ն	Է	Ա	Ծ
Ք	Լ	Ո	Ա	Ի	Ն	Ա	Ա	Ո	Է	Ն	Ր	Ք
Ա	Ե	Բ	Ն	Ց	Հ	Տ	Մ	Ս	Վ	Ա	Ո	Ջ
Ս	Ի	Ո	Ռ	Ի	Ն	Ի	Ո	Ն	Գ	Կ	Ի	Ն
Ի	Ա	Ղ	Ե	Կ	Ա	Վ	Ա	Ր	Ա	Ի	Ա	Ա
Մ	Ր	Ո	Ճ	Ի	Ր	Ր	Ե	Գ	Ր	Տ	Ր	Հ
Ո	Գ	Ք	Ի	Ս	Ի	Լ	Ո	Պ	Օ	Ս	Ի	Ա
Դ	Ր	Ա	Մ	Ա	Տ	Ո	Ի	Ն	Մ	Ո	Վ	Պ

Ազդարար
Ագատում
Արի
Բողոք
Գնունի
Գրաւել
Գարօ
Դրամատուն
Զոհ
Թռուցիկ
Ժիրոնտ
Լեւոն
Խայտառակում
Խիստ
Ծրագրել
Հերոս
Ղեկավար
Մամուլ
Մահ
Միսաքեան
Մակսիմով
Յայտնէ
Նաւ
Ոստիկան
Ոճիր
Պոլիս
Պահանջք
Սամաթիա
Ռուս
Ռումբ
Վնաս
Վիրաւոր
Վէնսէն

Նախորդ թիւի պահուած բառն է՝ ԱՐՑԱԽ

Անդամագրուեցէ՛ք Հ.Յ.Դ. Գ.Ե.Մ.-ին

Join the A.R.F. Y.O.C.

ARF YOC «ARAM MANOUKIAN»
c/o Armenian Community Centre
P.O. Box 423 CAMBRIGE, ONT. N1R 1L5

ARF YOC «ARARAD»
c/o Armenian Community Centre
69 Princess street HAMILTON, ONT. L8L 3K8

ARF YOC «ARSHAVIR SHIRAGIAN»
c/o Hagop Deragopian
2738 W. 36th Avenue VANCOUVER, BC V6N 2P8

ARF YOC «HARATCH»
c/o Talin Kashshian
5427 Elm Drive LEWISON, NY 14092

ARF YOC «LEVON SHANT»
3401 Olivar-Asselin MONTREAL, QC H4J 1L5

ARF YOC «SIMON ZAVARIAN»
45 Hallcrown Place WILLOWDALE, ONT M2J 4Y4

ՀԱՅԿԵՍ